

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Pomístní názvy v okolí Prostějova

Olomouc 2009

Petra Hežová

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci napsala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů.

V Olomouci dne 13. května 2010

Petra Hežová

Obsah

1. Úvod	5
2. Soupis pomístních názvů v okolí Prostějova	11
2.1 A	11
2.2 B	12
2.3 C	17
2.4 Č	18
2.5 D	19
2.6 E	25
2.7 F	25
2.8 G	26
2.9 H	27
2.10 CH	34
2.11 J	35
2.12 K	35
2.13 L	44
2.14 M	48
2.15 N	52
2.16 O	61
2.17 P.....	65
2.18 R	77
2.20 S	79
2.21 Š	85
2.22 T	86
2.23 U	89
2.24 V	98
2.25 Z	102
2.26 Ž	113
3. Závěr	115
4. Anotace bakalářské práce	118
5. Seznam použité literatury.....	119

1. Úvod

Anoikonyma (vlastní jména neosídlených objektů pevně fixovaných v krajině) jsou v českých zemích už od roku 1860 označována termínem ‚pomístní jména‘ (původně pomístná) díky Hermenegildovi Jirečkovi. Stejný význam mělo označení ‚jména polohová‘ a ‚jména pozemková‘ v dílech Antonína Profouse a Jana Svobody¹. Pod tyto pojmy jsou řazena:

hydronyma: názvy vodních ploch a toků (jezera, přehrady, bažiny...)

oronyma: názvy krajinných vyvýšenin a sníženin (kopce, skály, strže...)

agronyma: názvy ekonomicky využívaných ploch (pole, louky, lesy...)

hodonyma: názvy objektů souvisejících s pozemními komunikacemi a názvy pozemních komunikací samých (stezky, mosty, silnice...)

K tomuto soupisu je v publikaci Libuše Olivové-Nezbedové² přidán oddíl pro **vlastní jména jiných neživých přírodních objektů a jevů a člověkem vytvořených objektů , které nejsou určeny k obývání a jsou v krajině pevně fixovány**. Autorka sem řadí vlastní jména balvanů, církevních staveb, lomů a dalších objektů, které usnadňují orientaci v krajině.

Pomístní jména plní především diferenciativní funkci. Obyvatelům o odlišení jednotlivých pozemků, ale hlavně o usnadnění orientace v krajině i majetku. K označování pozemků se využívaly souvislosti spojené s daným místem. Název se tak mohl vztahovat ke jménu majitele (HAVLÍČKOVO POLE) nebo jeho práci (ZA CIHELNOU). Častým motivem k pojmenování byly i přírodní jevy (BAHNO) a rozloha pozemku (ŠIROKÉ). Neocenitelným je v této souvislosti **významový třídič** sestavený Vladimírem Šmilauerem, který zde uvádím pro přehlednost tak, jak byl uveden v publikaci Pomístní jména v Čechách³ spolu s příklady z okolí města Prostějov.

I. Obecné vztahy a vlastnosti

1. Poloha: Přední pololány, ZA DRÁHOU
2. Vzálenost: ZA HUMNY
3. Velikost, rychlost a pod.: KRÁTKÉ DÍLY
4. Tvar: KŘIVÉ
5. Barva a podobné vlastnosti: RUDKY
6. Stáří: NOVINY

¹Viz Šmilauer, Vl.: Úvod do toponomastiky, Praha 1966

²Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová. M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995.

³Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová. M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s.17–20.

II. Země:

1. Vyvýšeniny: CHLUM, NA ROZHLEDNĚ
2. Vhloubené tvary: U ZMOL
3. Půda:
 neobdělávaná: ÚLEHLE
4. Složení půdy: KAMENNÁ NIVA
5. Kulturní půda:
 získávání půdy: KOPANINY
 kvalita půdy: SLATINA
6. Vodstvo: Rybník, NADS POTOKEM
7. Atmosférické jevy: NEBESA

III. Rostlinstvo:

1. Porosty a jednotlivé rostliny: OLŠÍ
2. Pěstění rostlin: VINOHRADY

IV. Zvířectvo:

1. Volně žijící: VLČÍ DOLY
2. Domáci: HUSINEC

V. Člověk:

1. Poměry majetkové a právní: DVORSKÉ, NA PANSKÉM
2. Lidská práce: U CIHELNY
3. Lidská díla:
 Sídliště existující: DÍLY OD TUČAP
 Sídliště zaniklá: HRDIBOŘSKO
 Stavby církevní: U KŘÍŽE, U KAPLIČKY
 Stavby světské: ZAHRADY
 Cesty: NA VÝHONĚ
4. Duchovní život, historie: VYSOUDILKY

VI. Jména nejasná:

Jedním z hlavních procesů při vzniku pomístních jmen je proprializace (onymizace). Výsledkem tohoto procesu, který se realizuje prostřednictvím propriálně pojmenovacího aktu, je vznik nové lexikální jednotky mající všechny znaky a vlastnosti vlastního jména (TRÁVNÍKY). Proprializovat se může i v metaforickém duchu (TABULE, HRUBÁ TABULE a pod.) – rozlehlé rovinaté pozemky. Ppakem proprializace je vztah apelativizace (deonymizace, deproprializace). Vlastní jméno se stává obecným slovem (FILOMÉNA).

Mnohdy je ale velmi obtížné zjistit původ názvu. Důvodem k pojmenování mohla být i zdánlivě bezvýznamná událost nebo ojedinělý jev. Svou roli při pojmenování hraje i teritoriální dialekt. Díky němu mohou být pomístní názvy téměř nerozluštitelné pro osoby nepocházející z dané oblasti nebo pro ty, které nejsou obeznámeny se systémem hláskových změn v dané lokalitě. Pomístní jména vznikaly především v dřívějších dobách (v současnosti se k identifikaci pozemků užívá číslování parcel). Z toho plyne, že názvy si v sobě mohly uchovat prvky staršího systému nebo v souvislosti s historickými událostmi mohli přejímat i prvky z cizích jazyků. V našem případě jde zejména o jazykové prvky němčiny.

Rozlišení pomístních jmen po jazykové stránce přehledně spracovala v publikaci Pomístní jména v Čechách PhDr. Libuše Olivová-Nezbedová, Csc. Pomístní jména třídí na:

přímá - pojmenovávají objekt podle jeho vlastního rysu, např. jméno majitele (PAVLÍKOVA TRÁŤ), tvar objektu (DLOUHÉ) atd.,

nepřímá - pojmenování objektu podle jiného objektu (ZA LESEM)

jednoslovná – (MOČIDÉLKA)

víceslovná – (PROSTŘEDNÍ DÍLY OD DRAHLOVA).

Pomístní jména vznikají nejčastěji z apelativ (DLOUHÉ ČTVRTĚ, ZA PASEKOU) a vlastních jmen (KOZINOVO POLE). Přítomnost nebo naopak nepřítomnost apelativního pojmenování objektu působí v komunikační funkci propria rušivě. V běžné komunikaci se tato přímá pojmenování často vynechávají (DÍL U VĚTRNÍKU / U VĚTRNÍKU). Dochází tak k přesunu hlavního pojmenovacího vztahu (vázaného na substantivum DÍL) na vedlejší vztah (U VĚTRNÍKU) a nositelem hlavní informace se tak stává předložka. Tento fenomén je nazýván *relační názvy*⁴. Velká část pomístních jmen je motivisticky vztaženo k *relačním* objektům, které jsou místním obyvatelům dobře známé. Jsou to pro místní důležité orientační prvky. Takovým orientačním prvkem může být místní kravín, kopec, kaplička a pod. (U KRAVÍNA, OD ROMŽE...). Relační funkci mohou mít i vlastnosti objektů (vnější: velikost, charakter půdy – MALIČKÉ, NA SLATINCE atd.,

⁴Viz Šrámek, Rudolf: Úvod do obecné onomastiky, Brno 1999, str 18.

vnitřní: vlastnické poměry, způsob získání - VYSOUDILKY a pod.).

Ne všechna pomístní jména se udržela v povědomí obyvatel. Názvy zanikaly a různě se obměňovaly kvůli změně majitelů pozemku nebo kvůli změně samotného objektu (les mohl být později vykácen, důl vytěžen). V době vlády Komunistické strany byly pozemky slučovány a názvy některých z nich byly proto ztraceny. Už v polovině 19. století se sice pomístní jména chápala jako bohatý zdroj informací historických, jazykovědných a geografických, ale snahy o sepsání seznamu veškerých pomístních jmen na našem území zůstaly nerealizovány nebo byly uskutečněny jen z menší části. Pro oblast Prostějovska jsou známé zejména studie Jana Skutila⁵ a Františka Müllera⁶. Obě práce se věnují soupisu pomístních (a částečně i místních) jmen. Vysvětlení významu pomístních jmen se ale u autorů objevuje jen ojediněle. Soupisy jmen vznikaly z výpisů z regionální vlastivědné literatury jednotlivých obcí a postupným utříděním výsledků a zakreslením do map. Podobně vznikaly soupisy pomístních jmen na celém území republiky. Návod k tomuto postupu poskytl Antonín Profous ve studii ‚O jménech pomístních, jich významu a sbírání‘ z roku 1920. Stručný popis Profousovy metody uvádí také Vladimír Šmilauer v ‚Úvodu do toponomastiky‘⁷.

V současnosti se onomastické i toponomastické materiály objevují možná o něco častěji, než tomu bylo v minulosti. Tento stav souvisí se vzrůstajícím zájmem obyvatelstva o znalost vlastních jmen a jmen míst, kde žijí. Podrobný soupis pomístních jmen pouze pro Čechy byl vydán v roce 1995 zejména díky aktivnímu přístupu doktorky Libuše Olivové-Nezbedové. Pro Moravu a Slezsko je v této souvislosti důležitá studie Jany Pleskalové ‚Tvoření pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku‘⁸, která je věnovaná analýze struktury pomístních jmen v oblastech Moravy a Slezska. Pomístní jména jsou skupinou bohatou na využití různých slovtvorných postupů.

⁵Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. Blansko 1968

⁶Viz Müller,Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech. Provodov 1978

⁷Viz Šmilauer, Vl.: Úvod do toponomastiky. Praha 1966, s. 53-56

⁸Viz Pleskalová, J.: Tvoření pomístních jmen na Moravě a ve Slezsku. Jinočany 1992

V české onomastice se dává přednost třídění anoikoným na lexikálně sémantickém základě – ustupují slovotvorné zřetele, protože jména nemají dost typických slovotvorných způsobů, nebo nejsou zjevné rozdíly mezi příponami (V. Šmilauer⁹ s 51 uvádí jako příklad říční jména na –ava a –ice). Vztah pojmenovatele k pojmenovanému objektu je vymezen čtyřmi obsahově sémantickými kategoriemi, které se dají postihnout zájmeny: 1. „kde“, 2. „kdo, co“, 3. „jaký, jaká, jaké, jací, za jakých okolností“ a 4. „čí“¹⁰.

1. „KDE“: POD LESEM,

2. „KDO, CO“: Patří sem jména motivovaná povoláním majitele (GABRIELOV)

3. „JAKÝ, JACÍ, ZA JAKÝCH OKOLNOSTÍ“: Poukazuje na vlastnosti pozemku, majitele a pod.. (MAZANCE, DLOUHÉ)

4. „ČÍ“: Čí majetek (HAVÍŘOVY DÍRY, NA ČECHOVICKU)

Tato rozdělení mi poskytla návod k tomu, jak přistupovat k výkladu některých hesel.

Pomístní jména se v současnosti stávají základem pro pojmenování ulic a nově osídlených oblastí (např. příměstské oblasti určené k zástavbě – viz TRÁVNÍKY).

V této práci bylo využito kartografických materiálů k sestavení stručného slovníku pomístních jmen vyskytujících se v okolí zhruba deseti kilometrů od města Prostějov. Oblast Dražanské vrchoviny z valné části patří do centrální hanácké nářeční oblasti. Bylo proto přihlíženo k hláskoslovným změnám typickým pro toto území. Sestavení slovníku sestávalo z vypisování pomístních jmen z příslušných map a doplňování přibližné vzdálenosti od Prostějova. V několika případech se názvy totožných pozemků nepatrně lišily. V tom případě byl alternativní název uveden za lomící čarou a doplněn o údaj, kde byl odlišný název zaznamenán. Některé názvy pomístních jmen se v okolí různých obcí vícekrát opakovaly. V tom případě byly zaznamenány spolu se jménem obce u níž se vyskytují. Naprostá většina zaznamenaných názvů pochází z plánu města Prostějova¹¹, turistických map¹² a z internetového portálu Zeměměřičského úřadu¹³.

⁹ Viz Šmilauer, V.: Úvod do toponomastiky. Praha 1966, s. 51-52

¹⁰ Viz Šrámek, R.: Úvod do obecné onomastiky, Brno 1999, s. 37

¹¹ Plán města / plán okresu Prostějov – Plumlov – Mostkovice, Okres Prostějov, 1 : 12 000, 1. vyd., Brno 2001

¹² Viz Soubory turistických map Haná – Olomoucko, 1 : 50 000, 1. vyd., Praha 1986-87; Haná, Prostějovsko, Konicko a Litovelsko, 1 : 50 000, 1. vyd., Praha 1986-87

¹³ Viz www.geoportal.cuzk.cz

K objasnění významu nalezených pomístních názvů byl využit Etymologický slovník jazyka českého¹⁴. V několika nejasných případech bylo nutné užít i Dialektický slovník moravský¹⁵ a Slovník nespisovné češtiny¹⁶ především v souvislosti s faktem, že pomístní jména mají mnohem blíže k nářečí než ke spisovnému jazyku. Heslové slovo uvádím vždy psané velkými písmeny, protože různé zdroje je uváděly v různých podobách. V práci nejsou uvedeny nářeční formy v mluveném jazyce. Pozornost byla věnována psané formě názvů. Pouze pokud byl výraz ve své psané formě nejasný, jsou uvedeny nářeční mluvené podoby, které se výraz snaží vysvětlit, spolu s příslušnými odkazy k použité literatuře.

¹⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971

¹⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906

¹⁶ Viz Hugo, J.: Slovník nespisovné češtiny 2. vyd., Praha 2006

2. Soupis pomístních názvů v okolí Prostějova

2.1 A

Název: **AFRIKA**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek získal svůj název zřejmě podle velké vzdálenosti od osídlené oblasti nebo může jít o souvislost s plodinami, které byly přivezeny z Afriky a na pozemku se pěstovaly¹⁷.

Název: **ALEJ**

Poloha: cca 5 km západně (u Plumlova)

Objekt: zastavěný pozemek

Výklad: Pozemek podél cesty byl zřejmě po obou stranách vroubený stromy. Výraz zřejmě pochází z německého ‚allée‘ - stromořadí¹⁸.

Název: **AMERIKA**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Duban), cca 9 km jihozápadně od Pv (u Prostějoviček)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek získal svůj název zřejmě podle velké vzdálenosti od osídlené oblasti, nebo podle skutečnosti, že majitelé odešli do Ameriky. Amerikou byly nazývány také velké plochy, půda úrodná, ale písčitá ‚jako v Americe‘¹⁹. Může také jít o pozemek těžce přístupný, za vodou, s dobrou kvalitou půdy, ale těžce obdělávatelnou²⁰.

- **HRUBÉ AMERIKY** (pole cca 8 km východně od Pv u Svárova).
- **MALÉ AMERIKY** (pole cca 8 km severovýchodně od Pv u Svárova).

¹⁷Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 389

¹⁸Viz Kopečný s. 60

¹⁹Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 389

²⁰Viz Olivová-Nezbedová, L., Malenínská, J.: Slovník pomístních jmen v Čechách, Praha 2000, s. 67

2.2 B

Název: **BABA**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (mezi Bystročicemi a Hněvotínem), cca 9 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: kopec (264 m), pole

Výklad: Kopec získal jméno pravděpodobně podle svého tvaru.

Název: **BAHNA**

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole

Výklad: V názvu pozemku se zřejmě odráží mokřinatý charakter okolního terénu. Název zřejmě získal podle mokřinaté půdy v okolí řeky.

- **BAHNO** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Klopotovic).

Název: **BAŽANTICE**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (mezi Ptením a Vícovem), cca 10 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem), cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně), cca 9 km od Pv (u Otaslavic), cca 8 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: pole, les

Výklad: Jde zřejmě o pozemky určené k chovu a lovu bažantů.

Název: **BAŽINA**

Poloha: cca 9 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky získaly svůj název podle močalovitého terénu v okolí řeky Vyklíčky.

Název: **BEDIHOŠŤSKÁ**

Poloha: cca 5 km jihovýchodně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: Jde o název cesty vedoucí k obci Bedihošť.

Název: **BENÁTSKÁ**

Poloha: cca 2 km západně od Pv (u Domamyslic), cca 2,5 km jihozápadně od Pv (u Seloutek), cca 8,5 km jihozápadně od Pv (u Prostějoviček)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl spovíset s názvem zaniklé vsi Beňátky²¹. Pozemky se nacházely v blízkosti vsi nebo jimi procházela cesta ke vsi vedoucí.

Název: **BERANOVÁ**

Poloha: cca 10km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: lesní cesta

Výklad: Jde zřejmě o název pozemku, kde se dřív pásly či chovaly ovce. Název ale může souviset i s tvarem cesty připomínající beraní rohy.

Název: **BEZDĚKOV**

Poloha: cca 8,5 km východně od Pv (u Ivaně)

Objekt: vyvýšenina 204,2

Výklad: Může jít o název motivovaný osobním jménem majitele s pomocí přípony –ov, nebo jde od souvislost se slovem ‚bezděk‘ - bez rozmýšlení, nedobrovolně, proti své vůli²².

- **BEZDĚKOVY** (pole cca 1,5 km severovýchodně od Pv u Držovic).

Název: **BĚLÁK**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: les

Výklad: Les získal své jméno zřejmě zkrácením názvu nedaleké krajinné vyvýšeniny ‚Bílá hora‘ a tedy v souvislosti se světlím kamenem na pozemcích hory i lesa.

²¹Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny 1. vyd., Blansko 1968, s.

²²Viz Matušová, J.: Slovník pomístních jmen v Čechách, Praha 2007, s. 142

Název: **BĚLECKÝ MLÝN**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Hluchova)

Objekt: chatová a rekreační oblast

Výklad: Původní mlýn, který na místě stával, zničil požár v roce 1928. Mlýn, současná chatová oblast a hotel získali název zřejmě podle nedaleké krajinné vyvýšeniny Bílá hora²³.

Název: **BIDELEC**

Poloha: cca 6,5 km západně od Pv (u Plumlova)

Objekt: rybník

Výklad: Jméno vzniklo zřejmě za staročeského slova **bidélce** ve smyslu ‚bidlo‘, ‚tyč‘, ‚žerd‘²⁴. Motivem pro pojmenování kopce mohla být jeho podobnost s výše uvedenými pojmy.

Název: **BLATA**

Poloha: cca 7 - 8 km severovýchodně od Pv

Objekt: řeka, pravostranný přítok řeky Moravy, pole (cca 3 km jižně od Pv u Žešova)

Výklad: Řeka získala svůj název patrně podle své zakalené a bahnitě vody nebo podle bahnitěho dna.

- **BLATNÉ DÍLY** (pole cca 7,5 km východně od Pv u Hrdibořic).
- **BLATSKÉ** (pole cca 3,5 km jižně od Pv u Žešova).
- **BLATKA/BLÁTKA** str 16 Skutil (přírodní památka, chráněná krajinná oblast, smrkový a borovicový les s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin. Cca 7 km jihozápadně od Pv ve Vincencově).
- **BLÁTKO** (les cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.).
- **BLATO** (pole cca 7 km severovýchodně od Pv.
- **BLATOVÉ** (pole cca 1,5 km severně od Pv u Smržic). Pozemek získal své jméno zřejmě podle bahnitě půdy, která na pozemku vznikala v důsledku toho, že se pozemek nachází v blízkosti toku řeky Romže.

²³Viz http://prostejovsky.denik.cz/publicistika_prostejov/skalnata-cyklotrasa-nevsedni-podivana-prave-pro-va.html

²⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1968, s. 53

- **OD BLATA** (pole cca 8 km jihovýchodně od Pv u Klopotovic). Pozemek se nachází v blízkosti řeky Blaty.
- **U BLATA** (pole cca 8 km jihovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **U BLATY** (pole cca 9,5 km severně od Pv u Lutína).
- **ZÁBLATÍ** (pole cca 3,5 km jižně od Pv u Žešova).

Název: **BORKY**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: les

Výklad: Jméno značí borový les. Trávníček 96 Např. v polštině slovo **borb** znamenalo „močál“, „rašeliniště“²⁵.

Název: **BOŘÍ**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Zdětína), cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě jde od odvozeninu od slova **bor** (viz Borky), jako označení borového háje (častý výskyt borovic). Může ale souviset i se zastaralým polským či slovenským výrazem **borb** – močál, rašeliniště²⁶.

- **POD BOŘÍM** (pole cca 4,5 km západně od Pv u Plumlova).

Název: **BOUDNICE**

Poloha: cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Název odvozen zřejmě z německého výrazu „baude“ – vybudování²⁷. Může jít i o označení místa, kde byla bouda, v níž bydlel boudný – hlídač²⁸.

²⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 60-61

²⁶Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 60-61

²⁷Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 61

²⁸Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny (A-L), Blansko 1968, s.

Název: **BRÁNISKA**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: chráněná přírodní památka s výskytem mnoha ohrožených druhů rostlin

Výklad: Pozemek zřejmě získal svůj název podle bran k vláčení pole – moravsky **bránit'** pole (ve významu vláčet)²⁹. Pozemek byl zřejmě v dřívějších dobách obdělávaným polem.

- **NAD BRÁNISKEM** (pole cca 6,5 km severozápadně od Pv u Ohrozimi). Pozemky se nacházejí v blízkosti chráněné krajinné oblasti Brániska.
- **POD BRANISKEM/POD BRÁNISKEM** (pole cca 6,5 km severozápadně od Pv).

Název: **BRDOLEC**

Poloha: cca 3 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: lesík

Výklad: Jde o nářeční výraz pro malý kopeček. Nářečí určic a okolí 136.

Název: **BRODY**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Název vznikl ze staročeského „břísti“³⁰. „Brod – bažina, mokřina, kterou se lidé a zvířata při přecházení brodili“³¹. „Pozemkem protéká potok, přes který se dalo přejít jedním z brodů - mělkých vod, které se nacházely na pozemku.“

Název: **BRUS**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: přírodní památka, zalesněná stráň s teplomilnou květenou

Výklad: Název může odkazovat k praslovanskému výrazu brusъ – obroušený kámen³².

- **U BRUSU** (pole cca 9,5 km severozápadně od Pv u Hluchova).

²⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 64

³⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 74

³¹Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech
Provodov 1976, s. 131

³²Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 78

Název: **BŘEH**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Jméno zřejmě vyjadřuje skutečnost, že se pozemek nachází na břehu řeky Blaty. ‚Břeh‘ ale může také značit ‚kopec‘, ‚svah‘ nebo ‚stráň‘³³. ‚Břeh‘ – kraj země u vody, břeh řeky, potoka, vyšší boči, stráň³⁴.

- **POD BŘEHEM** (pole cca 8 km severovýchodně od Pv u Žerůvek).

Název: **BŘEZOVÉ**

Poloha: cca 4 km jihozápadně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o pozemek vroubený březovým porostem, na což odkazuje i staročeský výraz břěst – bříza³⁵.

Název: **BUNIČKA**

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Čelechovic)

Objekt: státní lom

Výklad: Jméno je zřejmě odvozené ze slova ‚buňka‘ jako ‚jedna z dutinek včelího plástu‘³⁶. Název má zřejmě souvislost s podobou lomu.

2.3 C

Název: **CELKY**

Poloha: cca 9,5 km východně od Pv (u Rakodav)

Objekt: pole

Výklad: Název vznikl zřejmě podle skutečnosti, že pozemky nebyly rozděleny (zůstaly celé).

- **PŘEDNÍ CELKY** (pole cca 9,5 km východně od Pv u Rakodav).

³³Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 25

³⁴Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého 4. vyd., Praha 1952, s. 116

³⁵Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 79

³⁶Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 77

Název: **CIKÁNKY**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě jde o někdejší tábořiště cikánů³⁷.

2.4 Č

Název: **ČAGAN**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Prostějoviček)

Objekt: les

Výklad: ‚Čagan‘ je nářeční výraz slova ‚čakan‘. Může jít o ‚hůl‘, ‚šibenici‘, ‚lidový hudební nástroj‘ nebo ‚druh nosníku na rudu‘³⁸. Název pozemku má zřejmě souvislost s podobou některého z uvedených předmětů.

Název: **ČTVRTINY**

Poloha: cca 4,5 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Pomístní jména pozemků, které byly při rozdělování rozdělené na čtvrtiny.

Název: **ČTVRTĚ**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Pomístní jména pozemků, které byly při rozdělování rozdělené na čtvrtiny. Jde zřejmě o čtvrt lánu „čtvrtilán o šedesáti měřících výsevku“³⁹.

- **ČTVRTĚ OD KLENOVSKÉHO MOSTU** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Klenovic).
- **DLOUHÉ ČTVRTĚ** (kopec, cca 3,5 km jihozápadně od Pv u Seloutek). Viz též Dlouhé.

³⁷Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 84

³⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 93

³⁹Viz Kott, František: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku moravskému Praha 1910, s. 13

Název: **ČUBERNICE**

Poloha: cca 5,5 km západně od Pv na nejvýchodnějším výběžku Dražanské vrchoviny (u Plumlova)

Objekt: Chráněná přírodní krajinná oblast, prehistorické sídliště a řeka

Výklad: Oblast zřejmě získala svůj název podle častého výskytu lopuchu nářečně ‚čubr‘^{40,41}.

2.5 D

Název: **DÍL U VĚTRNÍKU**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: ‚Díl‘ - pozemky rozdělené mezi několik majitelů, „každý hospodář tu měl svůj díl“.

Majetek, který otec odkazoval dětem (každému díl)⁴². ‚Větrník‘ - větrný mlýn⁴³.

- **KRAJNÍ DÍL** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Ptení).
- **MALÝ DÍL** (pole cca 3 km jihovýchodně od Pv u Bedihoště).
- **PROSTŘEDNÍ DÍL** (pole cca 7,5 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).
- **DÍLCE** (pole cca 6 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **NA DÍLECH** (pole cca 8 km severovýchodně od Pv)
- **DÍLKY** (pole cca 9 km jihozápadně od Pv u Myslejovic).
- **DÍLY** (polnosti, cca 2 km jihozápadně od Pv u Domamyslic, cca 7,5 km severozápadně od Pv u Zdětína, cca 7,5 km východně od Pv u Biskupic).
- **BYSTROČICKÉ DÍLY** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Bystročic).
- **DÍLY NAD MEZÍ** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Bystročic). ‚Mez‘ ve významu jakéhosi sousedícího předělu mezi pozemky 361 Machek
- **DÍLY NAD PTENSKOU SILNICÍ** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Vícova).
- **DÍLY OD BEDIHOŠTĚ** (pole cca 3,5 km jižně od Pv).

⁴⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s 108

⁴¹Viz http://www.lokalita-rostlin.cz/?lokalita=cubernice_prirodni_pamatka

⁴²Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 361, 117

⁴³Viz Kopečný, Fr.: Jména obcí a osad Prostějovského okresu, Prostějov 1936, s. 481

- **DÍLY OD BLATCE** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD DRAHLOVSKÝCH HRANIC** (pole cca 7,5 km severovýchodně od Pv u Vrbátek).
- **DÍLY OD DUBAN** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD KRALIC** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD NEDVĚZÍ** (pole cca 9,5 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD NENAKONIC** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD SAJBROVA** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv u Kraliček. Název ‚Sajbrovo‘ je zřejmě odvozen od osobního jména majitele).
- **DÍLY OD SELOUTEK** (pole cca 2 km jihozápadně od Pv).
- **DÍLY OD ŠTĚTOVIC** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY OD TUČAP** (pole cca 10 km východně od Pv).
- **DÍLY OD VRBÁTEK** (pole cca 3,5 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY POD CESTOU** (pole cca 6 km severozápadně od Pv u Kostelce na Hané).
- **DÍLY POD KAPLÍ** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY POD SILNICÍ** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv).
- **DÍLY POD ULMANKOU** (pole cca 5 km severozápadně od Pv u Kostelce na Hané. Název ‚Ulmanka‘ pravděpodobně odkazuje k osobnímu jménu majitelky).
- **DÍLY U KŘÍŽE** (pole cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou).
- **DÍLY U LUBĚNIC** (pole cca 9,5 km severně od Pv).
- **DÍLY U SLOUPU** (pole cca 5 km severovýchodně od Pv u Kraliček). Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti morového nebo hraničního sloupu. Machek 556
- **DÍLY V KOPCÍCH** (pole cca 2 km jižně od Pv).
- **DÍLY ZA HOSPODOU** (pole cca 5 km jihozápadně od Pv u Dětkovic).
- **DÍLY ZA HUMNY** (pole cca 7 km severozápadně od Pv u Stařechovic). Viz též Humna.
- **DÍLY ZA OLŠÍM** (pole cca 4 km jihovýchodně od Pv u Čehovic).
- **DÍLY ZA RYBNÍKEM** (pole cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Čehovic).
- **HRUBÉ DÍLY** (pole cca 9,5 km jihovýchodně od Pv u Biskupic).
- **KRALICKÉ DÍLY** (pole cca 5 km jihovýchodně od Pv).
- **KRÁTKÉ DÍLY** (pole cca 3,5 km jižně od Pv u Žešova).
- **MALÉ DÍLY** (stavební parcely cca 1,5 km jižně od Pv).

- **PANSKÉ DÍLY** (pole cca 2 km severně od Pv u Držovic).
- **PROSTŘEDNÍ DÍLY** (pole cca 7 km východně od Pv u Biskupic).
- **PROSTŘEDNÍ DÍLY OD DRAHLOVA** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv).
- **PROSTŘEDNÍ ÚZKÉ DÍLY** (pole cca 3 km severovýchodně od Pv).
- **PŘEDNÍ DÍLY** (pole cca 3,5 km severovýchodně od Pv u Držovic, cca 6 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **PŘEDNÍ DÍLY ZA VODÁRNOU** (pole cca 3 km severozápadně od Pv u Kostelce n. H.).
- **PŘEDNÍ ÚZKÉ DÍLY** (pole cca 2,5 km severovýchodně od Pv).
- **SKALNÍ DÍLY** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv u Čertoryjí). Název je zřejmě odvozen od slova ‚skála‘. Pozemky se nacházejí v blízkosti krajinné vyvýšeniny. Může také souviset se skalnatou půdou na pozemku.
- **SLATINSKÉ DÍLY** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Boleuce). Viz též Slatiny.
- **STŘEDNÍ DÍLY** (pole cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou).
- **V DÍLECH** (pole cca 7 km severozápadně od Pv u Slatinek).
- **VRCHNÍ DÍLY** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv u Vrbátek), cca 7,5 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).
- **ZADNÍ DÍL** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Ptení).
- **ZADNÍ DÍLY** (polnost cca 3 km severovýchodně od Pv u Čelechovic, cca 6 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic, cca 7,5 km jihovýchodně od Čelčic, cca 10 km jihozápadně od Pv u Kobylničků).
- **ŽERŮVSKÉ DÍLY** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv).
- **ŽITNÝ DÍL** (pole cca 9,5 km severozápadně od Pv u Ptení).

Název: **DLOUHÉ**

Poloha: cca 8 km východně od Pv (u Hrdibořic), cca 9 km jihozápadně od Pv (u Myslejovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek získal název podle své rozlohy.

- **DLOUHÉ POD NOVINAMI** (louka, cca 7 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
Viz též Noviny.

Název: **DO ZADNÍHO POLE**

Poloha: cca 6 km západně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: pole

Výklad: Motivem k pojmenování pozemku byly zřejmě místní vztahy⁴⁴. Pozemkem procházela trať vedoucí k nejzazšímu poli obce, na volné prostranství za stavením⁴⁵.

Název: **DOLINY**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: Jde o vyjádření polohy nebo povahy pozemku.

Název: **DOLNÍ HÁJOVÁ**

Poloha: cca 4 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: pole

Výklad: Název je dán polohou pozemku - ‚dolní‘ ve smyslu jižní⁴⁶ (např. jižní okraj katastru obce), nebo v údolí.

- **DOLNÍ MLÝN** (pole, mlýn, cca 9,5 km jihozápadně od Pv u Otaslavic).
- **DOLNÍ POLE** (pole cca 7 km severně od Pv u Třebčína).
- **DOLNÍ SMOLOUSE /SMOLOSE**⁴⁷ (pole cca 6,5 km severozápadně od Pv u Stařechovic). Název pozemků zřejmě odkazuje ke slovu ‚smůla‘ ve významu ‚špína‘ nebo ‚tmavá barva‘ („je černý jako smůla“).
- **DOLNÍ VINOHRÁDKY** (zalesněná chráněná krajinná oblast, cca 3km jihozápadně od Pv (u Mostkovic)
- **DOLNÍ ZÁKOPČÍ** (pole cca 6,5 km východně od Pv u Hrdibořic). ‚Zákopčí‘ zřejmě odkazuje k pojmu ‚zákopa‘ ve významu ‚příkop u silnice‘⁴⁸. ‚Vyházený příkop, aby cizí nemohl jeti loukou, polem, kde není cesta⁴⁹‘. Může ale souviset i s nářečním výrazem ‚zakopčit‘ – okopat (např. brambory)⁵⁰.

⁴⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 708

⁴⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Prada 1906, s. 519

⁴⁶Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 100.

⁴⁷Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 118

⁴⁸Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 523

⁴⁹Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 149

⁵⁰Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 149

Název: **DOLNICE**

Poloha: cca 5 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole, cesta

Výklad: Mohlo by jít o vyjádření polohy pozemku ve významu v údolí nebo jižní⁵¹ ve spojení se slovem silnice.

Název: **DOLY**

Poloha: cca 10 km jihozápadně od Pv (u Kobylniček)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o pozemky, kde se v minulosti nalézalo těžební místo. Může ale také jít o apelativní označení pro dolinu, prohlubeň⁵². (Dolistý – plný dolin a kotlin⁵³).

- **VLČÍ DOLY** (pole cca 3 km severně od Pv u Smržic).

Název: **DRAHANOVICKÝ LES**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Drahanovic)

Objekt: les

Výklad: Les se nachází v blízkosti obce Drahanovice.

Název: **DUNAJOVY**

Poloha: cca 10 km jihozápadně od Pv (u Kobylniček)

Objekt: pole

Výklad: Název mohl vzniknout z osobního jména, nebo jako označení pro pozemky v blízkosti nějakého vodního toku (,Dunajek‘ – potůček⁵⁴, ,Dunaj‘ – velká řeka vůbec⁵⁵).

Název: **DŮL**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Jde o zřejmě o někdejší těžební místo.

⁵¹Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Drahanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 100

⁵²Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Drahanské vrchovina, Blansko 1968, s. 32

⁵³Viz Kott, Fr.: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku, Praha 1910, s. 16

⁵⁴Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 70

⁵⁵Viz Kott, Fr.: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku, Praha 1910, s. 19

Název: **DŮLEČNÉ**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Mohlo by jít o někdejší těžební místo. Pravděpodobně jde ale o apelativní označení pro dolinu, prohlubeň⁵⁶.

Název: **DŮLKY**

Poloha: cca 5,5 km severně od Pv (u Olšan)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o označení pro dolinu, prohlubeň⁵⁷.

Název: **DVORSKÉ**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Hrdibořic), cca 4 km jihozápadně od Pv (mezi Seloutkami a Určicemi)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě vznikl z obecného jména sídliště, jehož je pozemek majetkem. Ve významů „patřící ke dvoru“⁵⁸.

- **NA DVORSKÉM** (pole cca 7,5 km severně od Pv u Třebčína).
- **NA DVORSKÝCH** (pole cca 7 km severovýchodně od Pv).
- **PŘEDNÍ DVORSKÉ** (pole cca 6 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **ZA DVOREM** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Čech pod Kosířem, cca 7,5 km severně od Pv u Třebčína, cca 5,5 km západně od Pv u Plumlova).
- **ZA DVORCEM** (pole cca 9 km severozápadně od Pv u Slatinic).
- **ZADNÍ DVORSKÉ** (pole cca 6 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).

⁵⁶Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 32

⁵⁷Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 32

⁵⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 137

2.6 E

Název: **ERBY**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Název má původ ve staročeském ‚erb‘ ve významu ‚potomek‘, ‚dědic‘⁵⁹. To souvisí s německým výrazem ‚erbe‘ – dědictví⁶⁰. Pozemky byly tedy zřejmě zděděným majetkem.

Název: **EXECÍR**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Klopotic)

Objekt: pole

Výklad: Název má možná souvislost s německým výrazem pro ‚cvičiště‘⁶¹. Mohlo jít o cvičiště pro vojsko.

2.7 F

Název: **FAMILIÁNSKÁ**

Poloha: cca 4 km severozápadně od Pv (u Čelechovic)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě jde o pozemky, které byly majetkem jedné rodiny nebo byl rozdělen nebo pronajat do dědičného nájmu určitým rodinám, dělníkům (majitelé byly nazýváni familijanty)⁶². Názvem ‚familija‘ se také označovala menší usedlost⁶³. ‚Familijemi byly v tereziánské době zvány dědičné nájmy panské půdy bezzemkům‘⁶⁴

⁵⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 138

⁶⁰Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 33

⁶¹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého 4. vyd., Praha 1952, s. 336

⁶²Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 365

⁶³Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 76

⁶⁴Viz Kopečný, Fr.: Jména obcí a osad Prostějovského okresu 2. vyd., Prostějov 1984, s. 42

Název: **FILOMÉNA**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: smíšený les

Výklad: Zřejmě jde o osobní jméno majitelky pozemku nebo jde o místo zasvěcené svatě Filoméně.

Název: **FLEKY**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Pomístní jméno ve formě substantiva v plurálu. ‚Flek‘ značí ‚kousek země‘, ‚pole‘⁶⁵.

- **SPODNÍ FLEKY** (pole cca 5,5 km jihovýchodně od Pv).
- **VRCHNÍ FLEK** (pole cca 5 km jihovýchodně od Pv u Výšovic).

2.8 G

Název: **GABRIELOV**

Poloha: na úpatí Velkého Kosíře, cca 9km severozápadně od Pv

Objekt: Lokalita bývalého zámeckého dvoru, který stál v místě ještě na konci války.

Výklad: Pomístní jméno ve formě substantiva tvořený z osobního jména příponou –ov. Dvorek nesl prý jméno po manželce hraběte Františka Josefa II. Gabriele Silva Taroucové, rozené princezně ze Schwarzenbergu (9.10.1856 - 1934), která zde prý bývala častým hostem⁶⁶.

- **NAD GABRIELOVEM** (pole cca 9km severně od Pv).

Název: **GRETY/GRÉTY**⁶⁷

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Stařechovic)

Objekt: pole

Výklad: Možná souvislost s německým výrazem ‚gräte‘, popř. ‚gratte‘- hrot, což by odkazovalo ke tvaru pozemku.

⁶⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 144

⁶⁶Viz <http://www.hrady.cz/index.php?OID=5130>

⁶⁷Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 35

2.9 H

Název: **HALTÝŘE/NA HALTÝŘÍCH**⁶⁸

Poloha: cca 5,5 km jihovýchodně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Haltýř‘ označuje sádku na ryby⁶⁹. Jde o pozemky nalézající se v blízkosti chovného rybníku.

Název: **HAVÍŘOVY DÍRY**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Služína)

Objekt: les

Výklad: V oblasti se zřejmě nacházely štoly využívané havíři⁷⁰.

Název: **HAVLÍČKOVO POLE**

Poloha: cca 10 km východně od Pv (u Tučap)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě motivován osobním jménem majitele pozemku.

Název: **HÁJ**

Poloha: cca 1,5 km jihovýchodně od Pv, cca 6,5 km severozápadně od Pv (u Lešan), cca 9, 5 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: pole, smíšený lesík

Výklad: Označení pro listnatý les, nebo také místo odvozené od slova ‚hájemství‘, ‚hájiště‘ ve smyslu ‚bráněné‘ nebo ‚zakázané‘ místo⁷¹. ‚Hájem nazýván býval les hájený, kdež jen pán sekal⁷².“

⁶⁸Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech 1. vyd., Provodov 1978 s. 12

⁶⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971 s. 158

⁷⁰Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 407

⁷¹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 155

⁷²Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 15

- **HÁJE** (smíšený les, cca 2,5 km severovýchodně od Pv u Držovic).
- **HÁJOVÉ** (pole cca 4,5 km jihozápadně od Pv u Určic). Může také označovat pozemky patřící panskému hajnému.
- **NAD HÁJEM** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Lešan).
- **POD HÁJEM** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Bílovic, cca 8 km severozápadně od Pv u Slatinek).
- **U HÁJE** (pole cca 2,5 km východně od Pv u Kralic n. H.).
- **V HÁJI** (les cca 4 km severně od Pv u Studence).
- **VRCHNÍ HÁJOVÁ** (pole cca 3 km západně od Pv u Mostkovic).
- **ZA HÁJEM** (pole cca 8 km severozápadně od Pv u Zdětína).

Název: **HLINIČNÉ**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Název má souvislost buď se slovem ‚hlína‘, kdy šlo především o pozemky, kde se těžila hlína⁷³.

Název: **HLINÍK**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o místo, kde se těžila hlína. Jde o apelativní označení hlinišť⁷⁴.

- **NAD HLINÍKEM** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv u Blatce, cca 3,5 km severně od Pv u Studence, cca 4 km východně od Pv u Kralic n. H.).
- **ZA HLINÍKEM** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).
- **ZA HLINÍKY** (pole cca 9 km severozápadně od Pv u Čech pod Kosířem).

Název: **HLUCHOVSKÝ MLÝN**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky patřící k mlýnu, který nese jméno podle nedaleké obce Hluchov.

⁷³Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 422

⁷⁴Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 39

Název: **HONEČKY**

Poloha: cca 3 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: ‚Hony‘ – jednotlivá pole od meze k mezi. ‚Všechny polnosti jedné obce rozděleny byly na troje hony. Na jedněch se sely oziminy, na druhých jařiny, třetí hony byly úhory‘⁷⁵.

Deminutivní tvar názvu je dán zřejmě malou rozlohou pozemků.

- **PROSTŘEDNÍ HONY** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou, cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Dražlova, cca 8 km jihozápadně od Pv u Myslejovic).
- **PŘEDNÍ HONY** (pole cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou, cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Kralic n. H.)
- **PŘEDNÍ HONY OD DRAŽLOVA** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv).
- **ROZLÁMANÉ HONY** (pole cca 7 km severovýchodně od Pv u Štětovic). Adjektivum ‚rozlámané‘ by mohlo odkazovat k tomu, že v minulosti byl porost nebo plot ohraničující pole zničen - rozlámán.
- **SPODNÍ HONY** (pole cca 1,5 km severně od Pv u Smržic).
- **VRCHNÍ HONY** (pole cca 2,5 km severně od Pv u Smržic).
- **ZADNÍ HONY** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou, cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Kralic n. H.).
- **TROJHONY** (pole cca 1,5 km jižně od Pv).

Hora – často ve spojení s příslovečným určením místa. Názvy spojující apellativum hora s adjektivem označujícím barvu bílou, červenou, černou jsou odpozorovány podle skutečnosti, která souvisí jednak se složením půdy a s jejím zbarvením, jednak s porostem. Např. Bílá hora může označovat vápencový bílý kopec, černá ornice apod.

Název: **BÍLÁ HORA**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: hora 341,8m

Výklad: Vyvýšenina získala svůj název zřejmě podle světlé barvy svého kamene.

⁷⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906 s. 101

Název: **KNĚŽÍ HORA**

Poloha: cca 6 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: přírodní památka, les, louky

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke skutečnosti, že hora byla církevním majetkem. Ve smyslu ‚patřící knězi^{76c}‘.

Název: **HORKA**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi), cca 1 km severně od Pv (u Držovic)

Objekt: kopec (353,8 m), pole

Výklad: Odvozenina od slova hora. ‚Jde o nepřilíš vysokou vyvýšeninu v krajině^{77c}‘.

- **KOZÍ HORKA** (přírodní památka, drobná vyvýšenina uprostřed polí, cca 8,5 km západně od Pv u Soběsuk). Název je zřejmě tvořen podle skutečnosti, že se na pozemku pásly kozy domácí, nebo se tam vyskytovaly kozy divoké⁷⁸. 277 Oliv
- **MALÁ HORKA** (kopec 354,4 m, cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Vícova)
- **HORKY** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Olšan).

Název: **HORNÍ PODBLATÍ**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti řeky Blaty, a tedy i v blízkosti blátivé půdy, která vznikala v důsledku přítomnosti jmenované řeky. Výraz ‚horní‘ upřesňuje polohu pozemku a usnadňuje tak orientaci v krajině. V tomto případě se neobjevuje druhá polovina jmen ‚horní‘ a ‚dolní‘. Pomístní název Dolní podblatí se v mapách neobjevilo.

⁷⁶Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 353

⁷⁷Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 12

⁷⁸Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 353

Název: **HORNÍ SMOLUSE**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Stařechovic)

Objekt: pole

Výklad: Jde o vyjádření polohy pozemků. ‚Horní‘ ve významu severní⁷⁸. Název pozemků zřejmě odkazuje ke slovu ‚smůla‘ ve významu ‚špína‘, nebo ‚tmavá barva‘ (je černý jako smůla). Viz Dolní smoluse.

Název: **HRABĚNKY**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky získaly svůj název zřejmě podle titulu majitelky, nebo podle označení ‚hrabající ženy‘⁷⁹.

Název: **HRABOVEC**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: les

Výklad: Název je zřejmě odvozen od slova ‚hrabiti‘ ve významu ‚loupiti‘⁸⁰.

Název: **HRADČANY**

Poloha: cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: háj

Výklad: Název má souvislost se slovem ‚hranice‘ ve významu ‚hradit‘, ‚ohraničovat‘. Šlo tedy zřejmě o pozemek na místě bývalého hradiště.

Název: **HRANEČNICE**

Poloha: cca 5,5 km jižně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: řeka

Výklad: Název má zřejmě souvislost se slovem ‚hranice‘ ve významu ‚hradit‘, ‚ohraničovat‘. Koryto řeky tedy pravděpodobně označovalo hranice obce.

⁷⁸Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 100

⁷⁹Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 104

⁸⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 182

Název: **HRÁDKY**

Poloha: cca 3,5 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: Název má souvislost buď se slovem ‚hranice‘ ve významu ‚hradit‘, ‚ohraničovat‘ nebo mohlo jít o pozemky pojmenované podle toho, že se nacházely v blízkosti hradu.

- **NA HRADĚ** (pole cca 8 km východně od Pv)

Název: **HRÁZ/U HRÁZE**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti hráze. ‚hráz‘ ve významu ‚ohrazené místo, zahrazený prostor⁸¹‘.

- **NA HRÁZI** (pole cca 2 km jihovýchodně od Pv). Pozemek se nachází v blízkosti hráze řeky Valová.

Název: **HRDIBOŘSKO**

Poloha: cca 6,5 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název vzniklý z místního jména. Přípona –sko zřejmě odkazuje k tomu, že místo bylo pusté. Nedaleko se nachází obec Hrdibořice.

Název: **HROBY**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: pole

Výklad: Nářeční hláskoslovná podoba spisovné formy ‚hrubý‘ nebo se v místě pochovávali lidé⁸².

⁸¹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 182

⁸² Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 46

Název: **HRUBÝ BOŘECKÝ**

Poloha: cca 3,5 km jižně od Pv (u Žešova)

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚bořecký‘ je tvořeno příponou –cký buď od jména osobního nebo pomístního ‚bor, boří‘ (viz Boří).

Název: **HŘEBLIŠKA**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Služína)

Objekt: pole

Výklad: Název může souviset s praslovanským slovem ‚greblo‘ s významem ‚rozčesávati, hrabati‘⁸³. Může ale souviset i se slovem ‚hřeb‘ a odkazovat tak k podobnosti tvaru pozemku s hřebíkem, klínkem k zatloukání⁸⁴.

Název: **HUMNA**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky nedaleko za domem. Původně staročeský název označoval ‚nekryté místo, kde voli vyšlapávali zrna z klasů‘⁸⁵. ‚Za humny‘ myšleno ‚za stodolou v sadě, nedaleko domova či mlat krytý stodolou‘.

- **VRCHNÍ ZA HUMNY** (zahrady cca 5 km severozápadně od Pv u Kostelce na Hané).
- **ZA BISKUPICKÝMI HUMNY** (pole cca 7,5 km východně od Pv).
- **ZA HUMNY** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Klopotic, cca 8 km severovýchodně od Pv u Bystročic, cca 2 km severovýchodně od Pv u Držovic, cca 3 km východně od Pv u Kralic n. H.).
- **ZA HUMNY V PADĚLKÁCH** (pole cca 5 km jihozápadně od Pv u Dětkovic). Viz též Padělky.

⁸³Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 187

⁸⁴Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 480

⁸⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 190

Název: **HUSINEC**

Poloha: cca 4,5 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Názvem ‚husinec‘ je označován ‚husí chlívěk‘, ‚husí trus⁸⁶‘. Název pozemku tedy zřejmě odkazuje ke skutečnosti, že se v blízkosti pozemku chovaly husy, popř. byl pozemek tůrodnován husím trusem.

Název: **HUSOVO POLE**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Boleuce)

Objekt: pole

Výklad: Název pravděpodobně odkazuje k osobnímu jménu majitele pozemku.

2.10 CH

Název: **CHLUM**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: les, kopec (411,6)

Výklad: již staročesky ‚chlm‘ ve smyslu ‚kopec‘, ‚vršek⁸⁷‘. Chlum – táhlý zalesněný kopec⁸⁸.

Název: **CHMELENEC**

Poloha: cca 9,5 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: pole

Výklad: Název odkazuje ke slovu ‚chmel‘ a ke skutečnosti, že se na pozemku tato plodina pěstovala pro panský pivovar⁸⁹.

⁸⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 490

⁸⁷Viz Machek, Vl.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 200

⁸⁸Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v češích, Praha 1995, s. 17

⁸⁹Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Drtahanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 143

Název: **CHOBOT**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotovic)

Objekt: pole

Výklad: Tímto názvem je označován ‚horní‘ (protáhlý, úzký) konec rybníku nebo pole, louky⁹⁰.

Název: **CHUDOBSKO**

Poloha: cca 7,5 km severně od Pv (u Třebčina)

Objekt: pole

Výklad: Vlastní význam slova ‚chudý‘ – nebohatý by mohl odkazovat k nevelké úrodě nebo k chudému obyvatelstvu. Přípona –sko by mohla ukazovat na to, že jde o pozemek na místě zaniklé vsi obdobného názvu.

2.11 J

Název: **JANČIČKA**

Poloha: cca 7,5 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: pole

Výklad: Tento pomístní název je zřejmě tvořený osobním jménem.

Název: **JELITA**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Prostějova (u Bystročic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s tvarem pozemku.

2.12 K

Název: **K SADU**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: pole

Výklad: ‚Sad‘ – ovocná zahrada. Pozemkem zřejmě procházela cesta vedoucí k zahradě – sadu.

⁹⁰Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 120

Název: **K SELOUTKÁM**

Poloha: cca 2,5 km jihozápadně od Pv (u Domamyslic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky prochází cesta Domamyslice – Seloutky.

Název: **K ŽERŮVKÁM**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Hněvotína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky prochází cesta Hněvotín – Žerůvky

Název: **KALKY**

Poloha: cca 2,5 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: Název může být odvozeninou od slova ‚kal‘ – usazenina, nečistota, louže. Nářečně znamenalo rybník, odpadková voda⁹¹. Další možností by mohlo být slovo ‚kaliti‘ ve významu tvrdit nebo znečišťovat⁹². Půda mohla být spojována s tímto slovem skrze svou konzistenci. Také by mohlo jít o název tvořený z osobního jména.

- **KALEČKY** (pole cca 2,5 km jihovýchodně od Pv)

Název: **KARÁSKY**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: pole

Výklad: Název může mít souvislost s nářečním lašským slovem ‚karasatý‘ ve významu ‚křovinatý‘⁹³. Může ale souviset i s lidovým výrazem ‚karásek‘ – pečivo z bělejší mouky posypané mákem, a tedy s podobností pozemku s tímto pečivem⁹⁴.

- **NAD KARÁSKY** (pole cca 8,5 km severozápadně od Pv u Zdětína).

⁹¹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 615

⁹²Viz Machek, Vl.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 236

⁹³Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, str 139

⁹⁴Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 631

Název: **KAŠPAROVEC**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Název je tvořen zřejmě z osobního jména s pomocí přípony -ovec.

Název: **KELČICKÝ POTOK**

Poloha: cca 6,5 km jižně od Pv (u Kelčic)

Objekt: potok

Výklad: Vodní tok protéká obcí Kelčice, podle níž dostal jméno.

Název: **KELECKÁ**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: pole

Výklad: Lidový hovorový výraz. Původně pravděpodobně Kelčská, Kelčická. Jde o pozemky v blízkosti cesty vedoucí ke Kelčicím.

Název: **KLEMENTKY**

Poloha: cca 6 km jihozápadně od Pv (u Alojzova)

Objekt: pole

Výklad: Název odvozen z osobního jména majitelky.

Název: **KLEŠTÍNEK**

Poloha: cca 7 km západně od Pv (u Krumsína)

Objekt: potok

Výklad: Název zřejmě vznikl odvozením od slova ‚klestiti‘ ve významu ‚oklestit‘, ‚osekat‘, ‚uzavřít‘⁹⁵.

⁹⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 255

Název: **KLÍNY**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Slatinic), cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Bystročic)

Objekt: pole

Výklad: „Klín – hranatý kus dřeva nebo kovu na jednom konci zúžená v ostří⁹⁶“. Název zřejmě odkazuje k podobnosti s tímto předmětem. V nářeční hláskoslovné podobě ‚klén‘, pravděpodobně ve významu nakloněné roviny⁹⁷.

- **KLÍNEK** (zastavěná plocha cca 3 km západně od Pv u Mostkovic). Pozemky tohoto jména jsou většinou ve tvaru trojúhelníku⁹⁸.
- **KLÍNKY** (pole cca 7 km severozápadně od Pv u Slatinek).
- **KLÍNY U SKAL** (pole cca 9 km jihovýchodně od Pv u Klenovic).
- **NA KLÍNĚ** (pole cca 7,5 km severovýchodně od Pv u Olšan).
- **PŘEDNÍ KLÍNY** (pole cca 4 km severně od Pv u Studence).

Název: **KLOUČNÁ**

Poloha: cca 5 km severně od Pv (u Čelechovic na Hané)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě vychází ze skutečnosti, že byl na pozemku v minulosti vymácen les. ‚Klučítí‘ – dělat pole z lesa⁹⁹.

Název: **KLUČE**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Určic), cca 9,5 km jihozápadně od Pv (u Myslejovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Kluče‘ – pozemky vzniklé vymácením lesa¹⁰⁰.

- **KERDAJCHOVA KLUČ** (pole cca 4,5 km jihozápadně od Pv u Určic). Název je zřejmě utvořen z osobního jména.

⁹⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 667

⁹⁷Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 55

⁹⁸Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 56

⁹⁹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 674

¹⁰⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 260

- **KLUČE OD KOZELKY/KLUČE OD KOZYLKY** (pole cca 8 km jihozápadně od Pv u Křenůvek). Název odvozen zřejmě od osobního jména.
- **MALÉ KLUČE** (pole cca 4,5 km jihozápadně od Pv u Určic).
- **NA KLUČÍCH** (les a louka cca 6 km západně od Pv u Plumlova).

Název: **KOBYLÍ HLAVA**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě vychází z tvaru pozemku.

Název: **KONČINY**

Poloha: cca 9,5 km jihozápadně od Pv (u Myslejovic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě označoval pozemky nacházející se ve velké vzdálenosti od obydlených oblastí (končina – vzdálená krajina¹⁰¹).

Název: **KOPANINY**

Poloha: cca 3 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Název označoval pole na svahu vzniklé vymícením lesa, ručně zkopávané¹⁰². Dále také samotou vzdálenou od vesnice¹⁰³.

- **KOPANINY OD URČIC** (pole cca 6 km jihozápadně od Pv u Alojzova).
- **POD KOPANINAMI** (pole cca 7 km severozápadně od Pv u Lešan).
- **KOPANINKY** (pole cca 9 km jihozápadně od Pv u Prostějoviček). Zdrobnění názvu souvisí zřejmě s menší rozlohou pozemku.

¹⁰¹ Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 704

¹⁰² Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 18

¹⁰³ Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 717

Název: **KOPEC**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Ptení), cca 4 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: kopec (358,4 m), pole

Výklad: Název v nominativu bezprostředně pojmenovává daný objekt. V tomto případě krajinnou vyvýšeninu.

- **DUBOVÝ KOPEC** (kopec 325,5m, cca 10 km severozápadně od Pv u Lhoty pod Kosířem).
- **KOPEC NAD VÝVOZEM** (kopec 284,3m, cca 3 km severně od Prostějova u Smržic). Může jít o místo kam se vyvážel odpad např. z nedaleké cihelny. ‚Vývoz‘ ale také znamená ‚úvoz‘ – úzká hluboká cesta¹⁰⁴.
- **KOPEC U CIHELNY** (kopec 264,5m, cca 3 km severně od Prostějova u Smržic).
- **KŘENŮVSKÝ KOPEC/KŘENOVSKÝ KOPEC** (kopec 401,6m, cca 7 km jihozápadně od Pv).
- **NA KOPCI** (pole cca 2 km severovýchodně od Pv u Vrahovic).
- **NAD KOPCEM** (pole cca 8,5 km severozápadně od Pv u Vícova).
- **POD KOPCEM** (pole cca 3km od Pv)
- **POD ZÁPOVĚĎSKÝM KOPCEM** (hospodářský lužní les, přírodní památka s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin cca 3,5 km severozápadně od Pv). Kopec byl zřejmě zakázaným (zapověděným) místem. Na kopec bylo zakázáno chodit nebo pásti dobytek (viz též Záповědi¹⁰⁵).
- **PROSTŘEDNÍ KOPCE** (pole cca 3 km severně od Pv u Smržic). Výraz ‚kopce‘ pravděpodobně souvisí s nadměrnou nerovností pozemku. ‚Kopec‘ – hromada nakupené země¹⁰⁶. Nebo jde o pozemek v blízkosti prostřední krajinné vyvýšeniny.
- **SPÁLENÝ KOPEC** (kopec 432,5m, cca 6 km jihozápadně od Pv u Alojzova). Motivací zřejmě byl požár na pozemku.

¹⁰⁴Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravská, Praha 1906, s. 512

¹⁰⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravská, Praha 1906, s. 528

¹⁰⁶Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 274

- **U HRUBÉHO KOPCE** (pole cca 8,5 km jihozápadně od Pv u Krumsína).
- **VLČÍ KOPEC** (kopec 212, 9m, cca 1,5 km východně od Pv u Čechůvek). Na pozemku se zřejmě objevovali vlci. Popř. může odkazovat na to, že v místě rotky vlčí máky.

Název: **KOPEČKA**

Poloha: cca 6,5 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o nářeční odvozeninu od slova ‚kopec‘ a tedy o odkaz k nerovinatému povrchu pozemku.

Název: **KOTOUČ**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: kopec (358,2)

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke kruhovému tvaru pozemku.

Název: **KOUSKY U MOSTU**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje k velikosti pozemku a ke skutečnosti, že byl v minulosti rozdělen na části - kusy. Pozemek se nachází v blízkosti mostu přes řeku Okenu¹⁰⁷.

Název: **KOUTY**

Poloha: cca 10 km východně od Pv (u Věrovan)

Objekt: pole

Výklad: Název odkazuje ke vzdálenosti pozemků od obydlené části obce. Pozemky se zřejmě nachází v odlehle části obecních pozemků¹⁰⁸.

¹⁰⁷Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 309

¹⁰⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 285

Název: **KOZELKY**

Poloha: cca 6,5 km jihozápadně od Pv (u Alojzova)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě tvořen osobním jménem. Může ale odkazovat i k tomu, že na pozemku se v minulosti pásly či chovaly kozy.

Název: **KOZINOV**

Poloha: cca 8,5 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě tvořen osobním jménem.

Název: **KOZINOVO POLE**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Luběnic)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě tvořen z osobního jména za pomoci přípony –ovo.

Název: **KRAJINY**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Zdětína)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke slovu ‚kraj‘ ve významu okrsek z hlediska mluvčího ‚okrajový‘, ‚vzdálený‘¹⁰⁹.

Název: **KRAVSKÉ**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Bystročic), cca 4 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě označuje pozemky poblíž kravína, nebo jde o místo, kde se pásly krávy.

¹⁰⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 288

Název: **KROUŽKY**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Drahlova)

Objekt: zahrady

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke kruhovému tvaru pozemku. Zdrobnění názvu má zřejmě zdůraznit skutečnost, že jde o pozemky menší rozlohy.

Název: **KRUHY**

Poloha: cca 2,5 km západně od Pv, cca 9 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Název pravděpodobně odkazuje ke kruhovému tvaru pozemku.

Název: **KRUPOVEC**

Poloha: cca 3 km severovýchodně od Pv (u Držovic)

Objekt: kopec (271,8 m)

Výklad: Název může odkazovat k tomu, že na kopci mohli být lidé často zastihnuti krupobitím, nebo jde o souvislost s tvarem kopce. Pokud by šlo o polnost, mohlo by jít i o souvislost s pěstěním ovsa nebo ječmene¹¹⁰.

Název: **KŘÉBY**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: národní přírodní památka

Výklad: Název by mohl mít souvislost s nářečním slovem ‚kříb‘ nebo ‚křib‘ ve významu ‚kopec‘, ‚vrch‘¹¹¹. ‚Křéb‘ v nářečním významu označuje křivou strán¹¹².

¹¹⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 259

¹¹¹Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 266

¹¹²Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 28

Název: **KŘIVDA**

Poloha: cca 6 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název může odkazovat k nespravedlivému nabytí nebo rozdělení pozemku, nebo jde o souvislost s nerovným tvarem pozemku¹¹³.

- **KŘIVDY** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).

Název: **KŘIVÉ**

Poloha: cca 5,5 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje k tvaru pozemku.

Název: **KUMBERKY**

Poloha: cca 4,5 km jihozápadně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: Jde buď o zkomolený německý výraz Kammerberge nebo vznikl zkomolením domácího ‚chlum‘ – Chlumberge – Kumberge. Největší kopec lesního hřebenu nad Seloutkami se totiž jmenuje Chlum¹¹⁴.

2.13 L

Název: **LAPAČKY**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole

Výklad: ‚Lapačka‘ označuje past na ptáky¹¹⁵. Název by mohl odkazovat k tomu, že se na místě pozemku chytali ptáci. Jméno je odvozeno od slova ‚lapatí‘ ve významu ‚chytat‘.

¹¹³Viz Müller, Fr. Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 43

¹¹⁴Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 141

¹¹⁵Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 817

Název: **LAVEČNICE**

Poloha: cca 6 km severně od Pv (u Kaple)

Objekt: pole

Výklad: ‚Lavečka‘ – lidová podoba slova lavice, označuje velký kus země vyhozený pluhem při orání¹¹⁶. Lavice ale označuje i vodorovnou plochou skálu¹¹⁷.

Název: **LAVKOVÁ**

Poloha: cca 3 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: louka

Výklad: Výraz je zřejmě odvozen od slova ‚lavice‘, což označuje vodorovnou plochou skálu¹¹⁸. Může tedy jít o souvislost s tvarem pozemku, či jeho skalnatou půdou.

Název: **LÁNCE**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Olšan)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě odvozen od slova ‚lán‘. ‚Lán‘ je definován jako ‚polnost táhnoucí se v podobě širokého pruhu od statku až k hranici obce‘¹¹⁹. Jde tedy o pole větších rozměrů.

Název: **LÁZEŇSKÁ**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: lesní cesta

Výklad: Cesta se nachází v blízkosti lázní Slatinice.

Název: **LESÍKY**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Slatinic), cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Biskupic)

Objekt: les

Výklad: Deminutivum ke slovu les.

¹¹⁶ Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 821.

¹¹⁷ Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 269

¹¹⁸ Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 269

¹¹⁹ Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 319

Název: **LIŠKY**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: pole

Výklad: Název odkazuje zřejmě k výskytu lišek, nebo k barvě půdy na pozemku¹²⁰.

Název: **LOUČENKY**

Poloha: cca 7 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě odvozenina od slova ‚louka‘. „Kde v údolí ohýbá řeka svůj směr, zarývá se proud na vnější straně oblouku do stráně, kdežto na druhé straně řeky, při vnitřní straně oblouku, bývá rovina, louka¹²¹.“ Tvar názvu by mohl souviset s rozlohou pozemku.

Název: **LOUČINY**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotovic)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě odvozenina od ‚louka‘ – travnatý pozemek. Tvar názvu by mohl souviset s větší rozlohou pozemku.

Název: **LOUČKY**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: pole

Výklad: Apelatívní deminutivum k substantivu **louka** v plurálu.

- **LOUČKY PŘED DRAHOU** (louka cca 5 km jihovýchodně od Pv u Čehovic). Pozemky východně od železniční tratě.
- **LOUČKY ZA DRAHOU** (louka cca 5 km jihovýchodně od Pv u Čehovic). Pozemky západně od železniční tratě.
- **V LOUČKÁCH** (pole cca 2,5 km západně od Pv u Domamyslic).

¹²⁰Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 277

¹²¹Viz Machek, v.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 341

Název: **LOUČNÁ**

Poloha: cca 4,5 km jihovýchodně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: zřejmě jde o trať mezi lukami¹²².

Název: **LOUKY**

Poloha: cca 5,5 km jihovýchodně od Pv (u Otonovic), cca 7 km severovýchodně od Pv (u Olšan), cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Všeslovanský výraz lōka – travnaté místo v ohybu řeky¹²³. Louka – původně nížina při „záhybu“ řeky, tedy dobře zavodňovaná a travnatá¹²⁴.

- **HRUBÁ LOUKA** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Ptení).,Hrubá – ve smyslu velká rozloha nebo drsná konzistence půdy¹²⁵.
- **HRUBÉ LOUKY** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Ivaně, cca 10 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).
- **KRALICKÁ LOUKA** (pole cca 8 km jihovýchodně od Pv).
- **PANINA LOUKA** (louka cca 9,5 km jihovýchodně od Pv u Biskupic). Název odkazuje patrně k tomu, že pozemek patřil k panskému majetku¹²⁶.
- **PANSKÉ LOUKY** (pole cca 7,5 km jihovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **PŘEDNÍ LOUKY** (louka cca 9,5 km severozápadně od Pv u Hluchova).
- **LUČINY** (pole cca 4 km jihovýchodně od Pv u Bedihoště).
- **LUKA** (pole cca 3 km severozápadně od Pv u Čelechovic).
- **NA LOUKÁCH** (louka cca 2,5 km jihozápadně od Pv).
- **NA LUKÁCH** (pole cca 8 km severovýchodně od Pv).
- **NADLUKA** (pole cca 7 km severovýchodně od Pv u Hablova). Zřejmě spojení slov ,nad‘ a ,luka‘. Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti louky.

¹²²Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 313

¹²³Viz Holub, J.: Stručný etymologický slovník jazyka českého, Praha 1968, s. 293

¹²⁴Viz Holub, J.: Stručný etymologický slovník jazyka českého, Praha 1968, s. 211

¹²⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník k jazyka českého, Praha 1971, s. 186

¹²⁶Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 375

- **PODLUČÍ** (pole cca 5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic, cca 8 km jihovýchodně od Pv u Čelčic). Pozemky se nacházejí v blízkosti luk (pod lukami).
- **V LOUCE** (louka cca 8 km severně od Pv).
- **VELKÁ LOUKA** (pole cca 9 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).
- **VÝMĚNICKÉ LOUKY** (pole cca 6 km severovýchodně od Pv).,Výměny‘ jsou zřejmě nářeční podobou výrazu ‚výměnek‘ ve smyslu ‚zaopatření ze strany dědice majetku‘. Výměnkáři měli často ke své potřebě vyhrazeno pole, louku a podobně¹²⁷. Název může mít i souvislost s tím, že si majitel pole s někým vyměnil.

Název: **LOUPEŽNÍK**

Poloha: cca 4,5 km jihozápadně od Pv (u Plumlova)

Objekt: pole

Výklad: Název může souviset s místní událostí. Na pozemku mohli být lidé přepadáni lupičem. Název může také odkazovat k hanlivému označení majitele. Může jít i o souvislost s neprávem nabitím pozemku.

Název: **LUBĚNICKO**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Luběnic)

Objekt: pole

Výklad: Přípona –cko odkazuje k možnosti, že se pozemek nachází na místě zaniklé vsi.

2.14 M

Název: **MALIČKÉ**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s rozlohou pozemku.

¹²⁷Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová. M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 365

Název: **MALÉ STRANY**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: Název souvisí s rozlohou pozemku. ‚Strana‘ ve smyslu stranou od něčeho, bok hory, vrchu¹²⁸. Viz též Stráně.

Název: **MALÝ BOŘECKÝ**

Poloha: cca 4 km jižně od Pv (u Žešova)

Objekt: pole

Výklad: Název souvisí s rozlohou pozemku. ‚Bořecký‘ je zřejmě tvořen příponou –cký od osobního jména. K tomu odkazuje i skutečnost, že je ‚Bořecký‘ uváděno s velkým písmenem. Může souviset i s praslovanským bořь, což označovalo močál, rašeliniště¹²⁹.

Název: **MALÝ KOSÍŘ**

Poloha: cca 8,5km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: kopec (316,5) a současně přírodní rezervace chráněných a ohrožených druhů teplomilných rostlin a živočichů

Výklad: Název souvisí s výškou objektu a s moravským slovem ‚kosíř‘ ve významu: pták rorýs (na místě se mohl hojně vyskytovat) nebo náradí na řezání slámy¹³⁰. To by mohlo odkazovat na podobnost s tvarem objektu.

Název: **MASARYKOVO POLE**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Bolelouce)

Objekt: pole

Výklad: Název je odvozen od osobního jména za pomoci přípony –ovo. Obyvatelé chtěli zřejmě touto cestou oslavit prezidenta T. G. Masaryka¹³¹.

¹²⁸Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1458

¹²⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 60

¹³⁰Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 156

¹³¹Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 314-315

Název: **MEZI MOSTY**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti řeky Blaty. Severovýchodní strana pozemku je lemována korytem řeky, přes kterou vedly dva mosty.

Název: **MEZI VODAMI**

Poloha: cca 1,5 km severovýchodně od Pv (u Vrahovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází mezi vodními toky (řekami Hloučelou a Romží).

Název: **MEZICESTÍ**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí mezi cestami k Hrdibořicím, Kralicím n. H. a Biskupicím.

Název: **MEZIVODÍ**

Poloha: cca 6 km severovýchodně od Pv (u Štětovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nachází mezi vodními toky (mezi řekou Blatou a mlýnským náhonem).

Název: **MIROSLAVY**

Poloha: cca 2,5 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě odvozen od osobního jména majitele pozemku.

Název: **MITROVKY**

Poloha: cca 6 km jihozápadně od Pv (u Alojzova)

Objekt: pole

Výklad: Název může mít souvislost s nářečním výrazem ‚mitražít‘¹³² ve významu ‚promářit‘, ‚zahálet‘.

¹³²Viz Machek, v.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 366

To by mohlo odkazovat k tomu, že pole leželo ladem. Název by ale mohl být motivován i podobností tvaru pozemku s vysokou kněžskou či panovnickou čepicí zvanou ‚mitra‘. Může jít i o název po zaniklé obci¹³³.

Název: **MLYNÁŘKY**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Boleuce)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke skutečnosti, že pozemek vlastnila mlynářka.

Název: **MLÝNIŠTĚ**

Poloha: cca 6,5 km jižně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek zřejmě patřil k nedalekému mlýnu.

Název: **MOČÁR**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Jde o nářeční podobu názvu ‚močál‘, nebo šlo o místo, kde se močil len¹³⁴.

Název: **MOČIDĚLKA**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: zastavěná část Slatinek

Výklad: Název mohl být odvozen od slova ‚močiti‘¹³⁵ a mohl by tak označovat místo, kde se lila močůvka. Pravděpodobně jde ale o souvislost se slovem ‚močál‘¹³⁶, tedy místo s dlouhodobým výskytem stojaté vody.

¹³³Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 142

¹³⁴Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 18

¹³⁵Viz Machek, V., Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 371

¹³⁶Viz Kopečný, Fr., Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 229

Název: **MOČIDLA**

Poloha: cca 3 km jihovýchodně od Pv (u Kralic n. H), cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: Jako močidla byla označovaná míst, kde je mělká a stojatá voda¹³⁶. Viz také Močidélka.

Název: **MORKOVEC**

Poloha: cca 8,5 km jihozápadně od Pv (u Myslejovic)

Objekt: kopec (401,7)

Výklad: Název může odkazovat k podobnosti s krútou – v nářeční formě ‚morka‘. Může ale souviset i se slovem ‚mor‘ - nakažlivá nemoc¹³⁷. V blízkosti pozemku se mohli pohřbívat lidé nakažení morem.

Název: **MOUTNÍK**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název je tvořen pravděpodobně příjmením majitele pozemku. Mohlo by jít ale i o souvislost se slovem ‚moutev‘, což byl přístroj na mnutí lnu¹³⁸.

2.15 N

Název: **NA BLATECH**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti řeky Blaty. Blízkost řeky souvisí s bahnitou půdou čímž mohl být název také motivován.

¹³⁶Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 10

¹³⁷Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 947

¹³⁸Viz Holub, J., Kopečný, Fr.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 232

Název: **NA BLATINÁCH**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Název může odkazovat k blátivé povaze půdy na pozemku.

Název: **NA ČECHOVICKU**

Poloha: cca 4 km západně od Prostějova (u Čechovic)

Objekt: orná půda

Výklad: Název označuje pozemky patřící k obci Čechovice.

Název: **NA DESETI**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv (u Olšan)

Objekt: polní cesta

Výklad: Název má zřejmě souvislost s velikostí pozemku, nebo odkazuje na větší množství majitelů pozemku.

Název: **NA DLUHOŠTICÍCH**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Výraz v nářeční hláskové podobě odkazuje k označení dlouhé polnosti¹³⁹.

Název: **NA DOUBRAVÁCH**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Doubrava – dubina, dubový les¹⁴⁰.

¹³⁹Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 8

¹⁴⁰Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 277

Název: **NA DRAHÁCH**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: pole

Výklad: ‚Draha‘ – neobděláný pozemek, široká cesta mezi poli, kudy se vyháněl dobytek na pastvu¹⁴¹.

Název: **NA HONCÍCH**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: ‚Honce‘ – pozemky přes které se hnal dobytek na pastvu¹⁴².

Název: **NA HŮRKÁCH**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv

Objekt: přírodní památka, bývalé pastviny s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin.

Výklad: Jde o odvozeninu slova ‚hora‘. ‚Hůrka‘ – les na stráni nebo na pahorku¹⁴³.

Název: **NA KAMENICI**

Poloha: cca 8 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke kamenité konzistenci půdy pozemku nebo cesty vedoucí kolem nebo skrz pozemek.

Název: **NA MAZANCI/MAZANCE**¹⁴⁴

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Bílovic)

Objekt: pole

Výklad: Název možná odkazuje na podobnost pozemku s pekařským výrobkem.

¹⁴¹Viz Holub, J.: Stručný etymologický slovník jazyka českého, Praha 1968, s. 140

¹⁴²Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 444

¹⁴³Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 176

¹⁴⁴Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. Blansko 1968, s. 76

Název: **NA MOSTKOVICKU**

Poloha: cca 2,5 km západně od Pv

Objekt: orná půda

Výklad: Pozemky patřící k Mostkovicím.

Název: **NA PANSKÉM**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky náležely k blízkému panství.

Název: **NA PLÁCKU**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (mezi Zdětínem a Vícovem)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s německým výrazem **der Platz** ve významu ‚místo‘, ‚náměstí¹⁴⁵‘. Šlo zřejmě o rovinatý pozemek, volné prostranství.

Název: **NA PUSTINÁCH**

Poloha: cca 8 km západně od Pv (u Soběsuk)

Objekt: pole

Výklad: Jako pustiny byly označována neobdělávaná (pustá, ladem ležící) pole¹⁴⁶.

Název: **NA ROZHLEDNĚ**

Poloha: cca 3 km jižně od Pv (u Žešova)

Objekt: kopec (219,7 m)

Výklad: Název zřejmě odkazuje k výšce objektu („z toho místa je skvělý rozhled“).

¹⁴⁵Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1162

¹⁴⁶Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 501

Název: **NA SKLEPÍCH**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Drahanovic)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě jde o název odkazující ke slovu ‚sklep‘ ve významu ‚zemní jámy určené k úschovně potravin‘¹⁴⁷. Mohlo jít o pozemek, kde byly vyhloubené jámy k více uvedenému účelu.

Název: **NA SYROVÁTKÁCH**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Půda pozemku zřejmě svou barvou či konzistencí připomínala syrovátku – bledou tekutinu vysakující při výrobě sýra¹⁴⁸. Mohlo by jít i odkaz ke slovu ‚syrové‘ – hrubé, drsné¹⁴⁹.

Název: **NA TVARŮŽKÁCH**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Bílovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek svým tvarem či barvou půdy zřejmě připomínal tvarůžek – syreček.

Název: **NA VÝHONĚ**

Poloha: cca 3,5 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: les

Výklad: Název označoval pozemky, kudy se vyháněl dobytek na pastvu¹⁵⁰.

Název: **NA ZÁHOŘÍ**

Poloha: cca 3,5 km západně od Pv, cca 6 km severně od Pv (u Kaple)

Objekt: les, pole

Výklad: Název zřejmě vyjadřuje polohu pozemku. Nalézá se ‚za horou‘¹⁵¹.

¹⁴⁷Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 564

¹⁴⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 599

¹⁴⁹Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 415

¹⁵⁰Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Drahanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 27

¹⁵¹Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 152

Název: **NA ZÁPNÍCH**

Poloha: cca 2,5 km jižně od Pv (u Žešova)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě odvozen od nářečního výrazu ‚peň‘ ve významu ‚kmen‘, ‚pařez‘. Název tedy odkazuje k poloze pozemku – ‚za kmenem, za pařezem‘¹⁵². Může ale souviset i s výrazem ‚peňka‘ – prostor mezi řádky sadiva na poli¹⁵³.

Název: **NAD CIHELNOU**

Poloha: cca 2 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí severně od místní cihelny.

Název: **NAD CVRČELKOU**

Poloha: cca 5 km západně od Pv (u Plumlova)

Objekt: pole

Výklad: Název odvozen od slova ‚cvrčeti‘. Pozemek zřejmě získal název podle skutečnosti, že se nacházel v blízkosti řeky, která vydávala při svém průtoku ‚cvrčivý‘ zvuk.

Název: **NAD HLOUČELOU**

Poloha: cca 2 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky nacházející se severně od toku říčky Hloučely.

Název: **NAD HRDIBOŘICKOU**

Poloha: cca 4 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty vedoucí k obci Hrdibořice.

¹⁵²Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 286

¹⁵³Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 444

Název: **NAD KOVÁRNOU**

Poloha: cca 2,5 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek položený severně nad bývalou kovárnou.

Název: **NAD KŘÍŽEM**

Poloha: cca 4,5 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti významného orientačního bodu – kříže.

Název: **NAD POTOKEM**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Blatce)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti vodního toku (řeky Romzy).

Název: **NAD PROSTĚJOVSKOU**

Poloha: cca 3,5 km východně od Pv (u Čechůvek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty vedoucí k Prostějovu (Dub n. M. - Prostějov).

Název: **NAD ŘÁDKY**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Stařechovic)

Objekt: pole

Výklad: Název odkazuje k tomu, že na pozemku byly záhony, brázdy např. pro pěstění brambor, které se tzv. „řádkují“.

Název: **NAD SILNICÍ**

Poloha: cca 7,5 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti silnice – zpevněné cesty (narozdíl od cesty polní)¹⁵⁴.

¹⁵⁴Viz Holub, J.: Stručný etymologický slovník jazyka českého, Praha 1968, s. 437

Název: **NAD SKALOU**

Poloha: cca 7 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti krajinné vyvýšeniny.

Název: **NAD SKÁLOU**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Hněvotína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází nad chráněnou krajinnou oblastí zvanou „Na skále“.

Název: **NAD TRNÍM**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti trnitých keřů.

Název: **NÁDAVKY**

Poloha: cca 5 km jihovýchodně od Pv (u Otonovic)

Objekt: pole

Výklad: „Pozemky byly často děleny a jejich rozloha byla obměňována. Dělo se tak i přidáním obecních pozemků jednotlivcům za úplatu, či dokonce zdarma¹⁵⁵.“

Název: **NÁVDANKY**

Poloha: cca 7 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Název je obměnou výrazu nádavky. „Nádavek“ = přídavek¹⁵⁶. Viz též Nádavky.

Název: **NEBESA**

Poloha: cca 9,5 km jihozápadně od Pv (u Myslejovic)

Objekt: pole

Výklad: Mohlo by jít o souvislost s tím, že byl pozemek zavlažován jen deštěm¹⁵⁷.

¹⁵⁵Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová. M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 366

¹⁵⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 999

¹⁵⁷Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1004

Název: **NIVA**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Hluchova), cca 9 km severovýchodně od Pv (u Bystročic), cca 5 km severně od Pv (u Olšan), cca 9 km jihovýchodně od Pv (u Klopotic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Niva‘ - území podél vodních toků, nový přírůstek k polnímu majetku (narozdíl od pozdější ‚noviny¹⁵⁸‘). Jsou to nově zastavěné plochy dřívějších luk a rybníků¹⁵⁹. ‚Niva‘ – polní, luční parcela¹⁶⁰.

- **BLATECKÉ NIVY** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv).
- **DĚTKOVSKÁ NIVA** (pole cca 5 km jihozápadně od Pv).
- **KAMENNÁ NIVA** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Drahlova).
- **NIVKA** (pole cca 8 km východně od Pv u Hrdibořic).
- **NIVKY/NA NIVKÁCH** (polnosti cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Čertoryjí, cca 9,5 km jihozápadně od Pv u Otaslavic, cca 10 km jihovýchodně od Pv u Biskupic, cca 10 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).
- **NA NIVÁCH** (pole cca 9 km severovýchodně od Pv u Blatce, cca 1,5 km severně od Pv u Držovic).
- **NIVY** (polnosti cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Čertoryjí, cca 8,5 km severozápadně od Pv u Zdětína, cca 7,5 km východně od Pv u Biskupic).
- **HRUBÉ NIVY** (pole cca 7,5 km severozápadně od Pv u Slatinek).
- **URČICKÁ NIVA** (pole cca 4,5 km jižně od Pv).

Název: **NOVINY**

Poloha: cca 6,5 km východně od Pv (u Hrdibořic), cca 3 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Jde o nově ‚vzdělané‘¹⁶¹ (obdělané) pozemky.

¹⁵⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 400

¹⁵⁹Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Drahanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 43

¹⁶⁰Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 144

¹⁶¹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha, s. 402

2.16 O

Název: **OBECNÍ**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Název pozemku vyjadřuje jeho příslušnost k obci. Majitelem pozemku byla obec.

Název: **OBECNÍ SKÁLA**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Lutína)

Objekt: kopec 360,8 m

Výklad: Majitelem objektu byla obec.

Název: **OBORA**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí), cca 7 km západně od Pv (u Soběsuk)

Objekt: smíšený les

Výklad: Výraz ‚obora‘ označuje ohrazený les pro zvěř¹⁶².

- **NAD OBOROU** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv).
- **OBŮRKA** (les cca 8 km jihovýchodně od Pv u Biskupic).
- **U OBORY** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv u Čertoryjí).

Název: **OD BÍLOVIC**

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Bílovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemkem prochází cesta Bílovice – Lešany.

Název: **OD KOSTELCE**

Poloha: cca 5 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemkem prochází cesta Kostelec – Lešany.

¹⁶²Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1059

Název: **OD ROMŽE**

Poloha: cca 4,5 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole, zahrady

Výklad: Pozemky v blízkosti řeky Romže.

Název: **OHRADA**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: louky

Výklad: Název zřejmě odkazuje k tomu, že byl pozemek výrazně ohraničen¹⁶³.

Název: **OKLUK**

Poloha: cca 2,5 km východně od Pv (mezi Pv a Kralicemi n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Jde o nářeční výraz pro ‚okliku cesty‘, nebo říční zátočinu¹⁶⁴, nebo souvisí s nářečním výrazem ‚oklók‘ ve významu ‚otloukat‘ nebo ‚něco otlučeného‘¹⁶⁵.

- **OKLUKY** (pole cca 5,5 km jihovýchodně od Pv u Výšovic).

Název: **OKORALE**

Poloha: cca 4,5 km jihovýchodně od Pv (u Čehovic)

Objekt: pole

Výklad: Název možná vzchází z povahy půdy na pozemku. ‚Okoralé‘ ve významu oschlé.

Název: **OKROUŽKY**

Poloha: cca 4,5 km jihovýchodně od Pv (u Vítonic)

Objekt: les

Výklad: Název odkazuje zřejmě k okrouhlému tvaru pozemku, nebo ve shodě s výrazem ‚újezd‘ je možné jej objet ‚obkroužit‘.

¹⁶³Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 280

¹⁶⁴Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 93

¹⁶⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialogický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 259

Název: **OLOMUČKY**

Poloha: cca 2,5 km severovýchodně od Pv (u Držovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty směrem k Olomouci

Název: **OLŠÍ**

Poloha: cca 6,5 km východně od Pv (u Hrdibořic), cca 4 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: smíšený les

Výklad: Název označuje olšový porost, les¹⁶⁶.

- **NOVÉ OLŠÍ** (pole cca 2,5 km jihovýchodně od Pv u Čechůvek).
- **OLEŠKY** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Bílovic).
- **OLŠANKA** (polní cesta Dubany – Olšany, cca 4 km severovýchodně od Pv).
- **PODOLŠÍ** (pole cca 6,5 km východně od Pv u Hrdibořic).
- **PROSTŘEDNÍ ZAOLEŠNÍ** (pole cca 2 km severně od Pv).
- **STARÉ OLŠÍ** (pole cca 2 km jihovýchodně od Pv u Čechůvek).
- **ZADNÍ ZAOLEŠNÍ** (pole cca 1 km západně od Pv).
- **ZAOLEŠNÍ NA STEZKÁCH/ZÁOLEŠNÍ NA STĚŽKÁCH** (pole cca 0,5 km severně od Pv). Nářeční výraz ‚stěžka‘ označuje chodník. ‚Stezka‘ – cesta.
- **ZAOLEŠNÍ U MOSTU** (pole cca 1,5 km severně od Pv). Pozemek se nachází u mostu přes řeku Romži.

Název: **OPLETA**

Poloha: cca 9 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě nářeční označení pro větvemi opletený, oplocený pozemek pro dobytek¹⁶⁷.

¹⁶⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1089

¹⁶⁷Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 30

Název: **OPLETY**

Poloha: cca 1 km jihovýchodně od Pv (u Vrahovic), cca 5,5 km jihovýchodně od Pv (u Čehovic)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl mít podobnou motivaci jako u předchozího hesla. Možná je ale také souvislost s přeneseným výrazem slova ve smyslu ‚opletačky‘ – nepříjemnosti např. s obděláváním pozemku či s jeho problematickým vlastnictvím¹⁶⁸. Další možností k motivaci pojmenování může být slovo ‚opletý‘ – očištěný od plevele¹⁶⁹.

Název: **ORNÉ KADANINY**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Kadanj‘ – pramen, kaluž. Jde o označení mokrých míst, což by mohlo být motivací ke vzniku tohoto jména¹⁷⁰.

Název: **OSDINA/OSENA**¹⁷¹

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: řeka a les

Výklad: Název pravděpodobně souvisí s podobností se stejnojmenným označením pro drsný štetinovitý výrůstek (například u žita¹⁷²).

Název: **OSOUŠKY**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název může být tvořen příjmením majitele, nebo může jít o nářeční podobu výrazu ‚u soušky‘ ve smyslu ‚u uschlého stromu‘¹⁷³.

¹⁶⁸Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1095

¹⁶⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 461

¹⁷⁰Viz Olivová–Nezbedová, L., Malenínská, J.: Slovník pomístních jmen v Čechách, Praha 2000, s. 113

¹⁷¹Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 93

¹⁷²Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1101

¹⁷³Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 591

Název: **OSTICHOVEC**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl souviset s částí Mostkovic – Stichovicemi a spojením s nářeční formou ‚u‘.

Název: **OSTROVY**

Poloha: cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě označoval pozemky, které byly jedinými suchými místy v jinak bažinatém okolí, nebo o místo obtékané řekou¹⁷⁴.

- **OSTROVSKÁ** (pole cca 9,5 km jihovýchodně od Pv u Klenovic n. H.).

2.17 P

Název: **PADĚLEK**

Poloha: cca 4 km jižně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Padělky‘ – pozemky vzniklé dělením na menší díly¹⁷⁵. ‚Padělek‘ – podíl, díl pole¹⁷⁶. Jde o pojmenování podle toho, že polnost tvořila součást rozsáhlejšího pozemku, jenž byl rozdělen jednotlivým sousedům. Později začalo mít význam menšího pozemku¹⁷⁷.

- **PADĚLEK U KRÍŽKU** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Klenovic n. H).
- **PADĚLKY** (polnosti cca 1,5 km jihovýchodně od Pv, cca 2 km jihozápadně od Pv u Domamyslic, cca 3 km severozápadně od Pv u Smržic, cca 3 km jihozápadně od Pv u Seloutek, cca 10 km severně od Pv u Luběnic, cca 10 km severovýchodně od Pv u Hněvotína, cca 10 km východně od Pv u Nenakonic, cca 7 km východně od Pv u Biskupic, cca 9 km jihozápadně od Pv u Myslejovic).

¹⁷⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 421

¹⁷⁵Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 123

¹⁷⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1119

¹⁷⁷Viz Skutil, Fr.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 95

- **PADĚLKY OD BISKUPIC** (pole cca 7 km východně od Pv).
- **PADĚLKY OD HRDIBOŘIC** (pole cca 7 km východně od Pv).
- **PADĚLKY OD VRBÁTEK** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv).
- **PADĚLKY U KRÍŽE** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).
- **NA PADĚLISKÁCH** (pole cca 9,5 km západně od Pv u Vícova).
- **PANSKÉ PADĚLKY** (pole cca 10 km východně od Pv u Nenakonic).
- **PRVNÍ PADĚLKY** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Klopotovic).
- **PŘEDNÍ PADĚLKY** (pole cca 6 km jihovýchodně od Pv u Čehovic).
- **STŘEDNÍ PADĚLKY** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Klopotovic).
- **VĚROVANSKÉ PADĚLKY** (pole cca 10 km východně od Pv).
- **ZADNÍ PADĚLKY** (pole cca 7,5 km jihovýchodně od Pv u Čelčic).

Název: **PALACKÉHO POLE**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Tučap)

Objekt: pole

Výklad: Název je pravděpodobně tvořen příjmením majitele. Možná tak ale místní chtěli oslavit Františka Palackého¹⁷⁸.

Název: **PASTVISKA**

Poloha: 7,5 km severozápadně od Pv (u Služína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky byly užívány k pasení dobytka. Machek 436

- **PASTVISKO** (pole cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).

Název: **PAVLEČKOVA SKÁLA**

Poloha: cca 9 km západně od Pv (u Žárovic)

Objekt: přírodní památka travnaté návrší stepního charakteru

Výklad: Název je tvořen osobním jménem majitele objektu.

¹⁷⁸Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 315

Název: **PAVLÍKOVA TRÁŤ**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: cesta, pole

Výklad: Název je tvořen příjmením či osobním jménem majitele pozemku.

Název: **PECEN**

Poloha: cca 5 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: kopec (216,1m) a pole

Výklad: Motivací k pojmenování objektu byla zřejmě podobnost s pekařským výrobkem.

Název: **PĚTIČTVRTNÍ**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Štětovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek byl zřejmě rozdělen na pět čtvrtí.

Název: **PLACHETKY**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Název je zřejmě odvozený od slova ‚plachta‘ ve významu ‚hrubé plátno‘. Název tedy odkazuje buď na tvar pozemku, nebo na povahu půdy, která svou barvou zřejmě připomínala barvu hrubého plátna¹⁷⁹.

Název: **PLANÝ**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek byl zřejmě považován za pustý a neúrodný.

Název: **PLÁNIVÁ**

Poloha: cca 6 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: kopec (346,8 m)

Výklad: Název zřejmě souvisí s nářečním výrazem ‚plánava‘ – planina, neúrodná půda¹⁸⁰.

¹⁷⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 453

¹⁸⁰Viz Bartoš, Fr.: Dialektologický slovník moravský, Praha 1906, s. 292

Název: **PLOŠINA**

Poloha: cca 2,5 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: pole, kopec (268,2)

Výklad: Název zřejmě odkazuje k tvaru pozemku v souvislosti se slovem ‚plochý‘ ve významu ploché místo, rovina¹⁸¹.

Název: **PLUMLOV**

Poloha: 4,5 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: vodní nádrž k zadržování přívalových vod vybudovaná na místě řady rybníků v letech 1913-1938

Výklad: Název podle názvu původně hradu, později zámku Plumlov. Nejstarší doklady znějí Plumbnaw, Plumpnaw, Plumnaw. František Kopečný ve své studii Jména obcí a osad Prostějovského okresu nabízí odůvodnění názvu podle německého výrazu Aue což znamenalo ‚krajinu bohatou vodou‘¹⁸².

Název: **POD DRÁHOU**

Poloha: cca 2 km východně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti železniční tratě.

Název: **POD HLOUČELOU**

Poloha: cca 3,5 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti toku řeky Hloučely.

Název: **POD HOROU**

Poloha: cca 6 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti krajinné vyvýšeniny.

¹⁸¹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1174

¹⁸²Viz Kopečný, Fr.: Jména obcí a osad Prostějovského okresu 2. vyd., Prostějov 1984, s. 35

Název: **POD KAPLIČKOU**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti církevní stavby – kapličky.

Název: **POD LESEM**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: mýtina

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti lesa.

Název: **POD PAZDERNOU**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místa, kde stávala panská „pazderna“ – „místo na sušení lnu“¹⁸³.

Název: **POD PLOTEM**

Poloha: cca 8 km severovýchodně od Pv (u Bystročic)

Objekt: zahrady

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti plotu – „stěny z prken či proutí určená s ohraničení pozemku“¹⁸⁴.

Název: **POD PROSTĚJOVSKOU**

Poloha: cca 3 km východně od Pv (u Čechůvek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází jižně od cesty vedoucí k Prostějovu (Dub n. M. – Prostějov).

¹⁸³Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1142

¹⁸⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 459

Název: **POD SILNICÍ**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí), cca 8 km severně od Pv (u Třebčína), cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti silnice - zpevněné cesty (narozdíl od cesty polní).

Název: **POD SKALOU**

Poloha: cca 7 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti krajinné vyvýšeniny.

Název: **POD SKÁLOU**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti krajinné vyvýšeniny.

Název: **PODBLATÍ**

Poloha: cca 6 km jihovýchodně od Pv (u Čehovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti místa, jehož půda měla mokřinatou povahu (například v důsledku blízkého toku řeky). Může odkazovat i ke jménu řeky Blaty.

- **PODBLATÍ OD HRDIBOŘIC** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv).
- **STŘEDNÍ PODBLATÍ** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).

Název: **PODGREFTY**

Poloha: cca 5,5 km jihovýchodně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Gřeft‘ - ‚hráz u rybníka, potoka či ohrada‘, nebo ‚řada rév‘¹⁸⁵.

¹⁸⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 85

Název: **PODĚBRADKY**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Tučap)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl mít souvislost s osobním či místním jménem. Mohl by také být složeninou předložky ‚pod‘ a substantiva ‚brod‘ (viz Brody) nebo ‚brdo‘ ve smyslu vyvýšenina, hora se skalnatým přerušovaným hřebenem¹⁸⁶. Slovo ‚poděbradka‘ ale označuje také čepici s beránkem. To by mohlo odkazovat na to, že se na poli dlouho držel sníh, a tak čepici připomínal, nebo se na pozemcích v blízkosti chovaly ovce¹⁸⁷.

Název: **PODÍLKY**

Poloha: cca 5,5 km jihovýchodně od Pv (u Otonovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky byly rozdělené na díly – majetkový podíl, který odkazuje otec svým dětem¹⁸⁸. Deminutivum ‚podílký‘ zřejmě odkazuje k malé rozloze pozemků. Jako pozemek ‚podílí ný se označuje místo, kde se dobře oře¹⁸⁹.

- **PODÍLY U ŽEŠOVA** (pole cca 3,5 km jižně od Pv)

Název: **PODLESÍ**

Poloha: cca 3 km jihozápadně od Pv

Objekt: orná půda

Výklad: Pozemky přiléhající k blízkému lesu.

Název: **PODPLAVČÍ**

Poloha: cca 4,5 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s výrazem ‚plaviti‘ ve významu ‚koupat koně či jiný dobytek‘, nebo ‚čistit vyplavením rudy‘¹⁹⁰.

¹⁸⁶Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 265

¹⁸⁷Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1182

¹⁸⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 117

¹⁸⁹Viz Bartoš, Fr.: Dialektologický slovník moravský, Praha 1906, s. 303

¹⁹⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 462

Název: **PODSEDKY ZA BLÁTKEM**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: ‚Podsedeck‘ –malý rolník, malé hospodářství¹⁹¹.

Název: **POLÁMANISKO**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (U Čertoryjí)

Objekt: smíšený les

Výklad: Název má zřejmě souvislost se skutečností, že les byl v minulosti poškozen (polámán) silným větrem či krupobitím.

Pole – většinou ve spojení s adjektivem.

Název: **HÁLOVO POLE**

Poloha: cca 3 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: pole

Výklad: Název vzniklý zřejmě v souvislosti s osobním jménem majitele.

- **PROSTŘEDNÍ POLE** (pole cca 7 km severně od Pv u Třebčína).
- **VRCHNÍ POLE** (pole cca 6 km severně od Pv (u Kaple).
- **ŽIŽKOVO POLE** (pole cca 8 km severovýchodně od Pv). Název pozemku je tvořen osobním jménem za pomoci přípony –ovo.

Název: **POLOLÁNÍ**

Poloha: cca 2,5 km severozápadně od Pv

Objekt: orná půda

Výklad: ‚Lán‘ je definován jako ‚polnost táhnoucí se v podobě širokého pruhu od statku až k hranici obce‘¹⁹². Pololání tedy zřejmě značí ‚půl lánu‘ – majetek méně zámožného sedláka¹⁹³.

¹⁹¹Viz Kott, Fr.: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku moravskému, Praha 1910, s. 81

¹⁹²Viz Machek. V.: Etymologický slovník jazyka českého 3.vyd., Praha 1971, s. 319

¹⁹³Viz Holub, J., Kopečný, Fr.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 199

- **DOLNÍ POLOLÁNÍ** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Bílovic).
- **POLOLÁNÍ V MOSTKÁCH** (pole cca 8 km severozápadně od Pv u Zdětína).
Název ‚v mostkách‘ zřejmě souvisí s nářečním výrazem v plurálu ‚mostka‘¹⁹⁴ ve významu zápraží – místo ‚za prahem‘. Nebo jde o souvislost se slovem ‚most‘ – šlo by tak o pozemek v blízkosti mostu, mostů.
- **POLOLÁNY ZA HUMNY** (pole cca 5 km severozápadně od Pv u Bílovic). Viz též Humna
- **PŘEDNÍ POLOLÁNY** (pole cca 3,5 km severozápadně od Pv u Kostelce na Hané).
- **ZADNÍ POLOLÁNY** (pole cca 3,5 km severozápadně od Pv u Kostelce na Hané).

Potok – většinou s předložkou nebo s adjektivem:

Název: **STRÍBRNÝ POTOK**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Služína)

Objekt: potok

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke kvalitě vody v potoce. Mohlo by souviset i s těžbou stříbra – nedoloženo.

Název: **ŽEŠOVSKÝ POTOK**

Poloha: cca 3 km od Pv

Objekt: potok

Výklad: Vodní tok protékající obcí Žešov.

Název: **ZA POTOKEM**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Blatce), cca 9 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti potoků Romzy a Blaty.

¹⁹⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 374

Název: **ZA POTOKEM U BOUDY**

Poloha: cca 9,5 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti potoka a pro bližší určení místa bylo k názvu přidáno ještě apelativum ‚bouda‘.

Název: **ZA POTOKY**

Poloha: cca 8 km západně od Pv (u Žárovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti řeky Okluky

Název: **PŘED STRAKOVOU MEZÍ**

Poloha: cca 4,5 km východně od Pv (u Kralic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází před hranicí sousedního pozemku, jehož název je tvořen příjmením majitele. ‚Mez‘ – hranice mezi sousedními poli¹⁹⁵.

Název: **PŘEDINA**

Poloha: cca 8,5 km od Pv (u Dobrochova)

Objekt: kopec (312 m)

Výklad: Název zřejmě souvisí s vrazem ‚přední‘ (viz též Předky)¹⁹⁶.

Název: **PŘEDKY**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje na polohu pozemků. Je zřejmě odvozen od výrazu ‚před‘ ve smyslu ‚vpředu‘, ‚dříve‘¹⁹⁷.

¹⁹⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 361

¹⁹⁶Viz Holub, J., Kopečný, Fr.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1952 s. 299

¹⁹⁷Viz Holub, J., Kopečný, Fr.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1952 s. 299

Název: **PŘEDNÍ BŘESTOVÝ**

Poloha: cca 4 km jižně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚přední‘ odkazuje na polohu pozemků (viz též Předky). ‚Břestový‘ zřejmě souvisí s označením pro jilm (břest)¹⁹⁸.

Název: **PŘEDNÍ PĚTI**

Poloha: cca 3 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚přední‘ zřejmě odkazuje na polohu pozemků. Výraz ‚pěti‘ může odkazovat k většímu množství majitelů pozemku (pěti majitelů). Může souviset i s nářečním výrazem ‚pěti‘ – mít se po pěti – mít se špatně¹⁹⁹.

Název: **PŘEDNÍ PŘÍSEKA**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí)

Objekt: pole

Výklad: ‚Příseka‘ – vysekání kusu lesa²⁰⁰.

Název: **PŘEDNÍ SKERHOVÉ/ PŘEDNÍ SKERHOV**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (mezi Zdětínem a Vícovem)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází na místě zaniklé vsi Skuhrov²⁰¹.

¹⁹⁸Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 117

¹⁹⁹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1153

²⁰⁰Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 18

²⁰¹Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. Blansko 1968, s. 117

Název: **PŘEDNÍ VÝMĚNY**

Poloha: cca 6 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Výměny‘ jsou zřejmě nářeční podobou výrazu ‚výměnek‘ ve smyslu ‚majetkové zaopatření ze strany dcery, syna rolníkovi‘. Výměnkáři měli často ke své potřebě vyhrazeno pole, louku a podobně²⁰². Název může mít i souvislost s tím, že si majitel pole s někým vyměnil.

Název: **PŘEMYSLOVO POLE**

Poloha: cca 10 km severně od Pv (u Luběnic)

Objekt: pole

Výklad: Pole získalo svůj název zřejmě podle osobního jména majitele.

Název: **PŘÍČKY**

Poloha: cca 1,5 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje k poloze pozemku, traťi (prochází napříč krajinou) ‚jedna půjde dole, druhá půjde hore, třetí příčky‘²⁰³. Může jít ale také o přenesený význam ‚příčky‘ – rozepře ‚jsem spolu na příčky‘.

- **NA PŘÍČKÁCH** (pole cca 2,5 km západně od Pv u Mostkovic).
- **PŘÍČNÍKY** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Dubu nad Moravou). Jde pravděpodobně o stejnou motivaci pojmenování jako u předchozího hesla. Možná je ale i souvislost se slovem ‚příčník‘ – kraje pole, kde se oráč obrací²⁰⁴.

Název: **PŘÍHON**

Poloha: cca 5 km severně od Pv (u Čelechovic)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o název pozemku, kterým se hnal dobytek na pastvu²⁰⁵.

²⁰²Viz Olivová-Nezbedová, L., Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 365

²⁰³Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 334

²⁰⁴Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 470

²⁰⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 334

Název: **PUSTÝ**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Bolelouce)

Objekt: louka

Výklad: Název je zřejmě odkazem na neúrodnost pole.

2.18 R

Název: **RADLICE**

Poloha: cca 2 km severozápadně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje k podobnosti tvaru pozemku s radlicí (část nástroje k obdělávání půdy), nebo souvisí se způsobem obdělávání pozemku za pomoci radla²⁰⁶.

Název: **RAKŮSKY/RAKOUSKY**²⁰⁷

Poloha: cca 1,5 km jihovýchodně od Pv (mezi Prostějovem a Bedihoštěm)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s choronymem Rakousko. Majitelé mohli být Rakouské národnosti.

- **RAKŮSKY DOLNÍ** (pole cca 2 km jihovýchodně od Pv).
- **RAKŮSKY PŘEDNÍ** (pole cca 2,5 km jihovýchodně od Pv).
- **RAKŮSKY ZADNÍ** (pole cca 1,5 km jihovýchodně od Pv).

Název: **RASŮVKY**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Název má možná souvislost s výrazem ‚ras‘ ve významu ‚odklízeč nečistot‘. Pole tedy bylo znečištěné, nebo byl jeho majitelem obecní ras (pohodný). Může ale souviset i s ‚rasovati‘ – těžce dřít. Mohlo by to odkazovat na to, že půda na pozemku je těžce obdělavatelná²⁰⁸.

²⁰⁶Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 350

²⁰⁷Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 351

²⁰⁸Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1309

Název: **ROHOŽNICE**

Poloha: cca 1 km jižně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název má zřejmě souvislost s výrazem ‚rohož‘ ve smyslu ‚rákosová třtina²⁰⁹‘, nebo rostlina jí vzhledem či užitím podobná, která rostla na pozemku.

Název: **ROSKVANTY/ROZKVANTE**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Hluchova)

Objekt: kopec (339, 7)

Výklad: Možná jde o zkomoleninu některého německého výrazu. Možná jde o spojení slov ‚ross‘ a ‚kaute²¹⁰‘ – snad tedy pastviště pro koně.

Název: **ROUDNÍK**

Poloha: cca 5 km západně od Pv (u Plumlova)

Objekt: bývalý rybník, v současnosti potok a pole

Výklad: Název bývalého rybníku možná odkazuje na těžbu železné rudy nedaleko pozemku, nebo na její čištění²¹¹. Může mít i souvislost se zánikem hlásky ‚h‘ ve slově ‚hrouda‘ – rouda²¹². Název může být také motivován barvou půdy popř. vody v rybníce. ‚Ruda‘ se totiž zvaly bažiny s červeným bahnem. Odtud je zřejmě Roudné, Roudnice²¹³.

Název: **ROVINA**

Poloha: cca 3 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Jde o odvozeninu slova ‚rovný‘ – rovinatý povrch.

- **ROVINY** (pole cca 2,5 km severovýchodně od Pv u Držovic).

²⁰⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 515

²¹⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 418, 316

²¹¹Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 413

²¹²Viz Bělič, J.: Nástin české dialektologie, Praha 1972, s. 72

²¹³Viz Machek V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 522

Název: **RUDKY**

Poloha: cca 6 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole

Výklad: Název možná odkazuje k těžbě rudy na tomto pozemku²¹⁴. Rudka je odrůda krevele, červená hlinka²¹⁵. Název tedy pravděpodobně souvisí s barvou půdy na pozemku.

Název: **RŮŽIČKŮV LOM**

Poloha: cca 5,5km severozápadně od Pv

Objekt: národní přírodní památka, naleziště devonské fauny ve vápenci.

Výklad: Lom zřejmě nese jméno svého majitele.

Název: **RYBNÍK**

Poloha: cca 3,5 km východně od Pv (u Kralic n. H.), cca 3 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: vodní plocha

Výklad: Vodní nádrž.

- **MALÝ RYBNÍK** (rybník cca 3,5 km jihovýchodně od Pv u Bedihoště).
- **HRDIBOŘSKÉ RYBNÍKY** (rybníky cca 6,5 km východně od Pv).
- **PODHRADSKÝ RYBNÍK** (rybník cca 6 km západně od Pv u Plumlova). Vodní plocha ‚pod hradem‘ (bývalý hrad Plumlov. Dnes stojí na místě hradu stejnojmenný zámek.).
- **PODRYBNÍČÍ** (pole cca 6 km jihozápadně od Pv u Dětkovic).
- **U RYBNÍČKU** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv u Nedvězí).
- **ZÁRYBNÍČÍ** (pole cca 6 km jihozápadně od Pv u Dětkovic).

2.19 S

Název: **SEČNÉ KADANINY**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Viz ORNÉ KADANINY

²¹⁴Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, s. 413

²¹⁵Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1349

Název: **SEDNIČKA**

Poloha: cca 8 km jihozápadně od Pv (u Prostějoviček)

Objekt: kopec (395,9 m)

Výklad: Mohlo jít o nářeční formu ‚sednica‘ ve smyslu podružství²¹⁶.

Název: **SELOUTSKÝ LES**

Poloha: cca 5,5 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: les

Výklad: Les se nachází v blízkosti obce Seloutky.

Název: **SILNICKÁ**

Poloha: cca 2 km západně od Pv (u Domamyslic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nachází v blízkosti silnice.

Skála

Název: **ŽERŮVSKÁ SKÁLA**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Žerůvek)

Objekt: kopec (222,7 m)

Výklad: Objekt se nachází v blízkosti obce Žerůvky.

Název: **SKALICE**

Poloha: cca 5,5 km jihozápadně od Pv (u Určic)

Objekt: les

Výklad: Název je zřejmě odvozen od slova ‚skála‘ a odkazuje tak ke skalnaté půdě pozemku²¹⁷.

²¹⁶Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 375

²¹⁷Viz Olivová-Nezbedová, L.: Pomístní jména v Čechách, Praha 1995, 267

Název: **SKALKY**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Žerůvek)

Objekt: pole

Výklad: ‚Skalky‘ – neúrodné pozemky²¹⁸.

- **NA SKALKÁCH** (smíšený les cca 9 km severozápadně od Pv u Hluchova).
- **NA SKÁLE** (národní přírodní památka, stepní flóra na vápencovém podkladu. Cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Lutína). Název zřejmě odkazuje ke skalnaté povaze terénu.
- **U SKALKY** (pole cca 8,5 km severovýchodně od Pv u Bystročic).

Název: **SKŘIVAN**

Poloha: cca 5 km severně od Pv (u Čelechovic n. H.)

Objekt: kopec (282,1m)

Výklad: Název zřejmě odkazuje k tomu, že na kopci měl hnízdo skřivan, nebo jej lidé na kopci často slýchali.

Název: **SKŘIVANĚ**

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Čelechovic)

Objekt: pole

Výklad: Jde pravděpodobně o odvozeninu od křivý, skřivený. Odkazuje tak k nerovnému tvaru pozemku.

Název: **SLATINY**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚slatina‘ označuje ‚bažinaté místo‘, ‚rašeliniště‘. Název tedy odkazuje k bažinaté půdě vyskytující se na pozemku²¹⁹.

²¹⁸Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 61

²¹⁹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1406

- **NA SLATINCE** (pole cca 9,5 km severně od Pv u Slatinic). Pozemky protéká řeka Slatinka. Název může také přímo souviset se slovem ‚slatina‘ – bažinaté místo, rašeliniště²²⁰.

Název: **SPÁLENKY**

Poloha: cca 6,5 severovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke zúrodnování pole pomocí ohně, tedy pole vzniklé vypálením, spálením. Může ale jít i o souvislost se slovem ‚spálenina‘ – černá opálená skvrna. Na místě pravděpodobně v minulosti hořelo²²¹.

- **POD SPÁLENKAMA** (les cca 6,5 km severovýchodně od Pv)

Název: **STAVENIŠTĚ**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Drahlova)

Objekt: pole

Výklad: Název je odvozen od slova státi respektive staviti. Jde zřejmě o místo, kde se budovaly stavby, nebo o místo kde stával dobytek²²².

Název: **STÁTNÍ LOM**

Poloha: cca 5,5 km severně od Pv (u Čelechovic n. H.)

Objekt: národní přírodní památka, naleziště středně devonské fauny

Výklad: Jde o místo, kde se těžil kámen a které je majetkem státu.

²²⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 552

²²¹Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 390

²²²Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 575

Název: **STRÁNĚ**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Blatce)

Objekt: pole

Výklad: Jako ‚stráň‘ je označován strmý bok hor a vrchovin²²³.

- **HAMERSKÁ STRÁŇ** (přírodní památková oblast, cca 8,5 km západně od Pv).
- **POD STRÁNÍ** (louka cca 8 km jihovýchodně od Pv u Biskupic).

Název: **STRÁŽ**

Poloha: cca 3,5 km severně od Pv (u Studence)

Objekt: kopec (288,5)

Výklad: Název je zřejmě odvozen od staročeského slova ‚střehu‘ ve smyslu ‚střežit‘, ‚hlídat‘²²⁴. Na kopci zřejmě v minulosti stávaly hlídky, či strážní budova na ochranu města.

Výrazem ‚strážný‘ se také označoval ‚obecní pastýř‘²²⁵. Jde zřejmě o označení návrší či vyvýšeniny v krajině, ze kterého je dobrý rozhled (viz též Stráž). Může ale souviset i s existencí někdejšího strážního systému hradiště.

- **STRÁŽE** (pole cca 5 km severozápadně od Pv u Čelechovic).
- **STRÁŽNÁ** (les cca 9,5 km jihozápadně od Pv u Kobylniček).
- **NA STRÁŽI** (pole cca 9 km severozápadně od Pv u Slatinic).

Název: **STŘELNICE**

Poloha: cca 3,5 km jihozápadně od Pv

Objekt: les

Výklad: Název je odvozen od slova střela. Na pozemku se pravděpodobně nacházela vojenská střelnice. Může jít o odkaz na místní událost spojenou se střelbou.

²²³Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 13

²²⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 587

²²⁵Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 403

Název: **STUDENÝ KOUT**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: hospodářský les

Výklad: Motivem pro pojmenování se zřejmě stala teplota v místě pozemku. Pravděpodobně je ale výrazem ‚studený‘ myšleno ‚neúrodný‘²²⁶. Výraz ‚kout‘ odkazuje k poloze pozemku.

Název: **SUCHOV**

Poloha: cca 6,5 km jihozápadně od Pv (u Alojzova)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke konzistenci půdy ve smyslu odvozeniny od adjektiva suchý (suchá půda).

Název: **SUŠINY**

Poloha: cca 3km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke konzistenci půdy ve smyslu odvozeniny od adjektiva suchý (suchá půda). Možná také ve významu ‚neúrodný‘.

Název: **SVODNICE**

Poloha: cca 3 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole, řeka

Výklad: Název je zřejmě souvisí s nářečním výrazem ‚svodnica‘, který označuje strouhu, příkop, kterým se voda svádí z pole²²⁷.

Název: **SÝKORNÍK**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: les

Výklad: Název zřejmě odkazuje na častý výskyt sýkor na pozemku²²⁸.

²²⁶Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 408

²²⁷Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 414

²²⁸Viz Müller, Fr.: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny, Provodov 1976, s. 67

2.20 Š

Název: **ŠIBENKY**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Může jít o místo, kde stávaly šibenice. ‚Šibinka‘, ‚šébinka‘ - ‚dva pruty na krok od sebe do země zapíchnuté nebo chaběny na koncích vidličkovité, do vidlic položí se příč třetí prut a to jest šibinka‘²²⁹. Tímto způsobem mohl být vyroben plot okolo pozemku a díky němu tak dostal název.

Název: **ŠIROKÉ**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Název odkazuje k šířce pozemku.

- **ŠIROKÝ** (pole cca 7,5 km východně od Pv u Biskupic).
- **NA ŠIROKÝCH** (pole cca 8 km severozápadně od Pv u Stařechovic).

Název: **ŠRAŇKY**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Ptení)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky v blízkosti železničního přejezdu. Šraňky jsou nářeční podobou německého slova ‚závory‘ (die Schranken)²³⁰. Mohlo by tak jít o ohrazené, zahrazené pozemky.

- **PŘEDNÍ ŠRAŇK** (pole cca 7,5 km východně od Pv u Biskupic).
- **ZADNÍ ŠRAŇK** (pole cca 8 km jihovýchodně od Pv u Hrdibořic).

²²⁹Viz Kott, Fr.: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku moravskému, Praha 1910, s. 113

²³⁰Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1512

Název: **ŠTĚRKY**

Poloha: cca 9,5 km jihozápadně od Pv (u Kobylniček)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke konzistenci půdy, nebo se sem dovážela odpadová drť z lomu. V blízkosti mohl být šterkový lom, nebo jde o půdu plnou rozdrčeného kamení²³¹.

Název: **ŠTÍVNÉ**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl být tvořen z místního jména. Nebo by mohlo jít o odvozeninu od nářečního výrazu ‚ščív‘, ‚ščíví‘ ve významu ‚šřovík‘²³². To by odkazovalo k tomu, že se na pozemku tato rostlina vyskytovala. Nebo také ‚ščív‘ ve významu koňský²³³. To by odkazovalo k tomu, že se na pozemku pásly nebo chovali koně.

2.21 T

Název: **TABULE**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Název pravděpodobně odkazuje k rovinatému povrchu pozemku.

- **HRUBÁ TABULE** (pole cca 10 km jihovýchodně od Pv u Klopotic). ‚Hrubá‘ může označovat velkou rozlohu nebo drsnou konzistenci půdy²³⁴.

²³¹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1514

²³²Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906, s. 420

²³³Viz Kott, Fr.: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku moravskému, Praha 1910, s.

²³⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 186

Název: **TENISKA/TEŇISKA**²³⁵ /**TENICKÁ**²³⁶

Poloha: cca 4 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o nářeční tvar odvozený od slova ‚tenký‘. Název je tedy pravděpodobně motivován tvarem pozemku²³⁷.

Název: **TOVAČOVSKÁ**

Poloha: cca 10 km východně od Pv (u Dubu nad Moravou)

Objekt: pole

Výklad: Pozemkem prochází silnice směrem na Tovačov.

Název: **TRÁVNÍK**

Poloha: cca 5 km severozápadně od Pv (u Lešan), cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Služína)

Objekt: pole

Výklad: Zatravněný pozemek, pastvisko pro dobytek²³⁸.

- **KOŇSKÉ TRÁVNÍKY/KOŇSKÝ TRÁVNÍK** (pole cca 2,5 km východně od Pv u Kralic n. H.), cca 1,5 km severně od Pv u Držovic). Název zřejmě označoval pozemky, na nichž se pásly koně.
- **TRÁVNÍKY** (pole cca 9,5 km severně od Pv u Lutína, cca 9 km severozápadně u Slatinic, cca 7 km severozápadně od Pv u Slatinek, stavební parcely cca 0,5 km jihovýchodně od Pv u Vrahovic, cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).
- **TRÁVNÍKY POD BLATOVÝM** (pole cca 1,5 km severně od Pv u Držovic). Název by mohl souviset s blízkostí řeky Blaty nebo se nacházel v okolí mokřinatého pozemku.
- **TRÁVNÍKY U OLŠAN** (pole cca 7,5 km severovýchodně od Pv).
- **TRÁVNÍKY U OSTROVA** (pole cca 1 km severně od Pv u Držovic).

²³⁵Viz Kopečný, Fr.: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 150

²³⁶Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 126

²³⁷Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 640

²³⁸Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny, Blansko 1968, s. 127

- **TRÁVNÍKY U POTOKA** (pole cca 1,5 km severně od Pv u Smržic).
- **TRÁVNÍKY ZA TRATÍ** (pole cca 7,5 km severně od Pv u Třebčina). Pozemky se nacházejí v blízkosti železniční tratě.
- **MALÝ TRÁVNÍK** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).
- **NA TRÁVNÍKÁCH** (pole cca 1,5 km severně od Pv u Držovic).
- **NOVÉ TRÁVNÍKY** (pole cca 3 km jihovýchodně od Pv).
- **NOVÝ TRÁVNÍK** (pole cca 9 km severně od Pv u Lutína).
- **OBECNÍ TRÁVNÍK** (louka cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **OBECNÍ TRÁVNÍKY** (zahrady cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).
- **PŘEDNÍ TRÁVNÍKY** (pole cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).
- **STARÝ TRÁVNÍK** (pole cca 9 km severně od Pv u Lutína, cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Štětovic).
- **VELKÝ TRÁVNÍK** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).
- **ZADNÍ TRÁVNÍKY** (pole cca 0,5 km západně od Pv).

Název: **TRNĚNKA**

Poloha: cca 4 km severozápadně od Pv (U Kostelce n. H.)

Objekt: louka

Výklad: Jde zřejmě o souvislost s trním (trnitá cesta).

Název: **TRÍMEZKY**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Mez‘ ve významu jakéhosi sousedícího předělu mezi pozemky. Název by mohl odkazovat k tomu, že pozemek sousedil se třemi dalšími pozemky.

Název: **TUČAPSKÁ SKÁLKA/TUČAPSKÁ SKALISKA**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Tučap)

Objekt: chráněná krajinná oblast, smíšený les

Výklad: Název odvozen od slova skála - zřejmě odkazuje ke skalnatému povrchu na pozemku. Objekt získal jméno podle blízké obce Tučapy.

2.22 U

Název: **U BÍLÉHO KAMENE**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Hluchova)

Objekt: pole

Výklad: Název je dán buď významným orientačním bodem v krajině, kterým byl bílý kámen. Nebo může jít o odkaz k bílé barvě kamenů na pozemku.

- **U BÍLÝCH KAMENŮ** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv u Nedvězí).

Název: **U BOROVICE**

Poloha: cca 9 km jihozápadně od Pv (u Otaslavic)

Objekt: pole

Výklad: Název pozemku zřejmě vychází z toho, že se na pozemku nacházel významný orientační bod – borovice.

Název: **U BOŽÍ MUKY**

Poloha: cca 0,5 km jižně od Pv, cca 5 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky v okolí významného orientačního bodu – církevní stavby.

- **U BOŽÍCH MUK** (pole cca 8,5 km jihovýchodně od Pv u Ivaně).

Název: **U CIHELNY**

Poloha: cca 1 km jižně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název označuje pozemek přiléhající k výrobně cihel.

Název: **U DOUBKU**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: vinohrad

Výklad: Název zřejmě odkazuje k tomu, že se pozemek nalézal u orientačního bodu, jímž byl dub.

Název: **U DRÁHY**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti železniční tratě.

Název: **U DRŮBEŽÁRNY**

Poloha: cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místní drůbežárny.

Název: **U FARY**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky náležící k místní faře.

Název: **U FRANTIŠKA**

Poloha: cca 4 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se zřejmě nacházejí v blízkosti kostela, nebo kaple zasvěcené sv. Františkovi. Může ale jít i o název související s osobním jménem majitele.

Název: **U HLOUČELY**

Poloha: cca 2,5 km východně od Pv (u Krasic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti řeky Hloučely.

Název: **U HRANIC**

Poloha: cca 10 km severně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Jde zřejmě o pozemky, které se nachází u hranic katastru obce.

Název: **U HŘBITOVA**

Poloha: cca 0,5 km jižně od Pv (u Krasic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti místního hřbitova.

Název: **U KAPLE**

Poloha: cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti církevní stavby.

- **U KAPLIČKY** (pole cca 7 km severovýchodně od Pv).

Název: **U KARLA**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: smíšený les, lesní cesta

Výklad: Zřejmě jde o pozemek, jehož název tvoří osobní jméno majitele.

Název: **U KRAVÍNA**

Poloha: cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti místního kravína.

Název: **U KRÍŽE**

Poloha: cca 8 km severovýchodně od Pv, cca 10 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí) cca 9 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí), cca 7,5 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti významného orientačního bodu nebo označeného hrobu.

Název: **U MALÉ VRÁTNICE**

Poloha: cca 8 km severně od Pv (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Nářeční výraz ‚vrátnice‘ označuje desku na vrata. Mohlo by tedy jít o odkaz na nevelkou rozlohu pozemku, nebo souvislost s rovinatým terénem pozemku.

Název: **U MLÝNA**

Poloha: cca 5 km severozápadně od Pv (u Čelechovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti mlýna.

Název: **U NÁDRAŽÍ**

Poloha: cca 5,5 km severovýchodně od Pv (u Čechovic), cca 9 km severovýchodně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místního nádraží.

Název: **U NORBERTA**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Blatce)

Objekt: pole

Výklad: Název pozemku je zřejmě tvořen osobním jménem majitele.

Název: **U OBRÁZKU**

Poloha: cca 8 km severovýchodně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje k blízké církevní stavbě – kapliče či božím mukám.

Název: **U PLAVISKA**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv (u Bystročic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s výrazem ‚plaviti‘ ve významu ‚koupat koně či jiný dobytek‘, nebo ‚čistit vyplavením rudy‘²³⁹. Pozemek se nachází v blízkosti rybníka.

²³⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 462

Název: **U PLESU**

Poloha: cca 7 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: ‚Ples‘ je zřejmě nářečním výrazem pro ‚prohlubeň v řece²⁴⁰. (Pozemkem prochází Deštný potok).

Název: **U POŠTY**

Poloha: cca 4 km severovýchodně od Pv, cca 5,5 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místní poštovní budovy.

Název: **U PROKOUPKA**

Poloha: cca 6 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název pozemku je zřejmě tvořen osobním jménem majitele.

Název: **U PROSTĚJOVSKÉ SILNICE**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty směrem k Prostějovu.

Název: **U REMÍZKU**

Poloha: cca 1,5 km jihozápadně od Pv (u Čechovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti remízku. ‚Remízek‘ – skupina křovin nebo háječek mezi poli, sloužící k úkrytu pernaté zvěři a zajícům²⁴¹.

Název: **U ROMZY**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Blatce)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky, které ze severu lemuje koryto řeky Romzy.

²⁴⁰Viz Bartoš, Fr. Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 293

²⁴¹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 512

Název: **U SILNICE**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti silnice.

Název: **U SLADOVNY**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti budovy určené k vaření sladu.

Název: **U SLOUPU**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Klopotovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti kůlů, které ohraničovaly pozemek, nebo sloužily k přivazování dobytka. Možná v místě stával morový sloup.

Název: **U STARÉ CESTY**

Poloha: cca 5,5 km západně od Pv (u Plumlova)

Objekt: pole

Výklad: Pole se nachází u tratě, která nese název ‚Stará cesta‘.

Název: **U STRUHY**

Poloha: cca 9 km severně od Pv (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě jde o nářeční podobu výrazu ‚strouha‘ ve významu vodní příkop²⁴².

Název: **U STUDNY**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí), cca 7 km severozápadně od Pv (u Stařechovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti nádrže na vodu či studny.

²⁴²Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1463

Název: **U SVATÉHO FLORIÁNA**

Poloha: cca 4,5 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti kostela či kaple zasvěcené sv. Floriánovi.

Název **U SVÁROVA**

Poloha: cca 6,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek přiléhající k obci Svárov.

Název: **U ŠKOLKY**

Poloha: cca 7,5 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: zahrady

Výklad: K názvu možná v minulosti patřil ještě výraz ‚lesní‘, který v průběhu času zmizel. Šlo zřejmě o označení pozemku, který se nachází v blízkosti oblasti, kde jsou vysázeny mladé stromky.

Název: **U TOPOLÁNKY**

Poloha: cca 8 km severovýchodně od Pv (u Bystročic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti cesty vroubené topoly.

Název: **U VÁHY**

Poloha: cca 5,5 km severozápadně od Pv (u Bílovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel u váhy určené například k vážení dobytka, vážení vody a pod.²⁴⁴.

²⁴⁴Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1619

Název: **U VĚTRNÍKU**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek zřejmě získal své jméno podle toho, že se nacházel v blízkosti větrného mlýnu.

Název: **U VĚTRÁKU**

Poloha: cca 7,5 km severně od Pv (u Třebčina)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek zřejmě získal své jméno podle toho, že se nacházel v místech, kde neintenzivněji vální vítr, nebo se nalézal v blízkosti větrného mlýnu.

Název: **U VÍTONICKÉ BOŽÍ MUKY**

Poloha: cca 5 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti boží muky, která patřila k obci Vítonice.

Název: **U VÝRA**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Hluchova)

Objekt: smíšený les

Výklad: Les zřejmě získal název podle svého významného zvířecího obyvatele.

Název: **U ZABITÉHO**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: les

Výklad: Název pozemku zřejmě odkazuje k místní události, při které byl na pozemku někdo zabit.

Název: **U ZASTÁVKY**

Poloha: cca 10 km východně od Pv (u Tučap)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti železniční či jiné zastávky.

Název: **U ZLÁMANÉHO KŘÍŽE**

Poloha: cca 0,5 km severně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti kříže, který byl v důsledku hojných dopravních nehod na přilehlé silnici často zničen.

Název: **U ZLATÉ STRUŽKY**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Luběnic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti řeky Zlatá stružka.

Název: **U ŽRALOKA/ŽRALOK**

Poloha: cca 6km západně od Pv (u Plumlova)

Objekt: chatová oblast

Výklad: Pozemek získal název podle jména hospody a chatové oblasti.

Název: **ÚJEZD**

Poloha: cca 7km severně od Pv (u Služína), cca 8 km jihozápadně od Pv (u Krumsína)

Objekt: pole

Výklad: „Újezd byl jakási majetková oblast země, pro zjištění a kontrolu hranic kolmo objížděná²⁴⁵“. Statek, panství, menší území než okres²⁴⁶.

- **ÚJEZDKY** (pole cca 5,5 km jihovýchodně od Pv u Bedihoště).
- **ÚJEZDY** (pole cca 10 km severozápadně od Pv u Ptení, cca 9,5 km jihovýchodně od Pv u Klopotovic).

Název: **ÚLEHLE**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: pole

Výklad: ‚Úlehle‘ – úhor – pole na čas nevzdělané, ležící ladem²⁴⁷.

²⁴⁵Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého, Praha 1971, s. 225

²⁴⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1596

²⁴⁷Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1594

Název: **URČICKÁ**

Poloha: cca 4,5 km jižně od Pv (u Výšovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty Výšovice – Určice.

Název: **ÚZKÉ**

Poloha: cca 2 km západně od Pv

Objekt: stavební parcely

Výklad: Název zřejmě souvisí s tvarem pozemku. K výrazu možná náleželo i apelativní substantivum, které v průběhu času zaniklo.

2.23 V

Název: **V KOZENCÍCH**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Seloutek)

Objekt: les

Výklad: Název zřejmě odkazuje k častému výskytu koz na pozemku.

Název: **V PÍSKU**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě označuje místo, kde se těžil písek. Nebo půda na pozemku konzistencí nebo barvou připomínala písek.

Název: **V SIČKÁCH**

Poloha: cca 7,5 km jihozápadně od Pv (u Křenůvek)

Objekt: pole

Výklad: Název je možná odvozeninou od slova ‚osika‘, nebo má souvislost s výrazem ‚sekati‘.

Název: **V ÚŽLABÍ**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Název souvisí s výrazem ‚žlab‘, ‚žleb‘ (tento hláskový rozdíl byl časem setřen) ve významu ‚údolí s potokem‘. Pozemek se nachází v blízkosti toku řeky Blaty

Název: **VARHANY**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: les

Výklad: Les zřejmě tvarově připomínal hudební nástroj – varhany.

Název: **VÁPENICE**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Slatinek)

Objekt: přírodní památka s častým výskytem teplomilných rostlin na vápencovém podloží

Výklad: Název vznikl zřejmě podle vápenného podloží oblasti, nebo podle světlé barvy půdy na pozemku.

Název: **VČELÍNY**

Poloha: cca 6,5 km východně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Na pozemku zřejmě stávaly včelíny.

Název: **VE SKALEČNÍKÁCH**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odvozen od slova ‚skála‘. Zřejmě jde o odkaz ke skalnaté půdě pozemku.

Název: **VE STŘÍBRNÉM**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: louka

Výklad: Název by mohl odkazovat na častý výskyt mochny stříbrné nářečně zvané stříbrnice nebo stříbrník. Může jít ale také o odkaz k výnosnosti půdy, nebo k nalezišti lesklých kamenů slídy.

Název: **VE VRECÍCH**

Poloha: cca 7,5 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: pole

Výklad: Název může být formou nářečního výrazu ‚vrecó‘ ve smyslu ‚měch, ‚pytel‘. Plodiny pěstované na pozemku se zřejmě odnášely v pytlích.

Název: **VELEHRAD**

Poloha: cca 8,5 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně), cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě souvisí s výrazy ‚velký‘ a ‚hrad‘. V místě mohl v minulosti stávat hrad.

Název: **VELKÝ KOSÍŘ**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: výběžek Bouzovské vrchoviny (411 m), přírodní park

Výklad: Název souvisí s výškou objektu a s moravským slovem **kosíř** ve významu ‚pták rorýs‘, ‚řezací kosa‘, nebo ‚zahnuté ozdobné péro‘²⁴⁸. To by mohlo odkazovat na tvar kopce.

Název: **VIKLICE**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Název může souviset s výrazem ‚viklati (se)‘ ve významu ‚kolísat‘²⁴⁹. To zřejmě odkazuje k nerovnému povrchu pozemku, nebo jeho nerovným hranicím. Popř. může souviset s blízkostí řeky Vyklíčky.

Název: **VINOHRADY**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Tučap), cca 6 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole, vinohrad

Výklad: Jde o pozemky na kterých se pěstuje nebo pěstovala vinná réva.

²⁴⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 280

²⁴⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 689

- **VINOHRÁDKY** (pole cca 2,5 km západně od Pv, cca 8 km severovýchodně od Pv u Bystročic, cca 2 km severovýchodně od Pv u Držovic).
- **POD VINOHRÁDKY** (pole 2,5 km západně od Pv)

Název: **VIŠNOVEC**

Poloha: cca 1 km jihozápadně od Pv

Objekt: orná půda

Výklad: Na pozemku zřejmě rostly višně.

Název: **VRCHY**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Zdětína), cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Žerůvek)

Objekt: pole

Výklad: ‚Vrch‘ ve významu ‚krajinná vyvýšenina‘. nebo odkazuje k nerovnému povrchu pozemku.

- **ZLECHOVSKÝ VRCH** (kopec 341,8m, cca 5 km západně od Pv u Plumlova).

Objekt zřejmě získal název podle vlastního jména nebo souvisí s nářečním výrazem ‚léchy‘ ve významu ‚paseky‘²⁵⁰.

Název: **VRŠINY**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv (u Hrdibořic), cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Biskupic), cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně), cca 6,5 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: ‚Vršina‘ – kopec, vrch²⁵¹.

- **HRUBÉ VRŠINY** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **MALÉ VRŠINY** (pole cca 6,5 km severovýchodně od Pv u Hrdibořic).
- **OD VRŠIN** (pole cca 4 km severovýchodně od Pv u Duban).

²⁵⁰Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 659

²⁵¹Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1672

Název: **VYSOUDILKY**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Lešan)

Objekt: pole

Výklad: Název zřejmě odkazuje ke způsobu nabytí pozemku skrze soud.

Název: **VYŠEHRAD**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Tučap)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl odkazovat k tomu, že se pozemek nachází ve větší nadmořské výšce, nebo je v něčem podobný ‚pražskému‘ Vyšehradu. V blízkosti pozemku mohl v minulosti stávat hrad. Název může souviset i s výrazem ‚hraditi‘.

2.24 Z

Název: **ZA BRŇENSKOU ULICÍ**

Poloha: cca 0,5 km jižně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pole se nachází v blízkosti ulice vedoucí k Brnu.

Název: **ZA CIHELNOU**

Poloha: cca 2 km jižně od Pv (u Žešova)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti výroby cihel.

Název: **ZA CUKROVAREM**

Poloha: cca 4 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti místního cukrovaru.

Název: **ZA DOMKY**

Poloha: cca 7 km severovýchodně od Pv (u Duban)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v blízkosti zastavěné části obce.

Název: **ZA DRÁHOU**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv (u Vrbátek), cca 10 km severozápadně od Pv (u Drahanovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti železniční trati.

Název: **ZA GARÁŽEMI**

Poloha: cca 9 km jihovýchodně od Pv (u Klopotic)

Objekt: pole

Výklad: Jde buď o novodobý výraz ‚garáže‘ ve významu ‚přístřešek pro vozidlo‘, nebo jde o slovo odvozené od nářečního výrazu ‚garažija‘, který označoval hrubé šedé sukno. To by mohlo odkazovat na barvu půdy na pozemku. Výraz ‚garažija‘ označuje i ‚špatnou či chatrnou věc‘ např. obilí nevalné kvality²⁵².

Název: **ZA HRNČÍŘKOU**

Poloha: cca 8 km severozápadně od Pv (u Ohrozimi)

Objekt: přírodní památka, stepní stráň s výskytem vzácné a chráněné teplomilné vegetace

Výklad: Název je zřejmě odvozen od názvu povolání majitelky, nebo jde o pozemek v blízkosti výroby hrnců či naleziště hlíny vhodné k výrobě hrnců.

Název: **ZA CHALOUPKOU**

Poloha: cca 2,5 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel za osamoceným stavením – chaloupkou.

Název: **ZA JURNÍČKOVÝM**

Poloha: cca 4,5 km jižně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nacházel za pozemkem, jehož název je tvořen osobním jménem majitele.

²⁵²Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 81

Název: **ZA KOSTELECKOU ULICÍ**

Poloha: cca 0,5 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí podél cesty vedoucí ke Kostelci na Hané

Název: **ZA KOSTELEM**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Dubu nad Moravou)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místního kostela

Název: **ZA KOVÁRNOU**

Poloha: cca 0,5 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti bývalé kovárny.

Název: **ZA KRAVÍNEM**

Poloha: cca 6,5 km od Pv (u Vrbátek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místního kravína.

Název: **ZA LESEM**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Slatinic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek ležící jižně od Drahanovického lesa

Název: **ZA LÍPOU**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti lípy.

Název: **ZA MLÝNEM**

Poloha: cca 3,5 km východně od Pv (u Kralic n. H.), cca 8 km jihovýchodně od Pv (u Čelčic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nacházel v blízkosti mlýna.

Název: **ZA NÁDRAŽÍM**

Poloha: cca 10 km severozápadně od Pv (u Drahan), cca 10 km severovýchodně od Pv (u Blatce)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místního nádraží.

Název: **ZA OLOMOUCKOU BRÁNOU**

Poloha: cca 2,5 km východně od Pv (u Čechůvek)

Objekt: pole

Výklad: Název může odkazovat k tomu, že v místech pozemku končil olomoucký okres, nebo má souvislost s ‚bránou‘ jako nástroj určený k obdělávání pole. V tom případě by se pozemky nacházely v blízkosti polí obdělávaných lidmi z olomouckého okresu.

Název: **ZA OLOMOUCKOU ULICÍ**

Poloha: cca 0,5 km severně od Pv (u Držovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti cesty vedoucí k Olomouci.

Název: **ZA PANSKOU STODOLOU**

Poloha: cca 3,5 km západně od Pv (u Mostkovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházely za stodolou, která patřila k ‚panskému majetku‘.

Název: **ZA PASEKOU**

Poloha: cca 8,5 km severozápadně od Pv (u Vícova)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v okolí paseky. ‚Paseka‘ ve významu ‚pole vzniklé z vysekaného lesa, vzdálené od osady‘²⁵³.

²⁵³Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 282

Název: **ZA PASTOUŠKOU**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: pole

Výklad: Název odvozený zřejmě od výrazu ‚pásti‘. ‚Pastouškou‘ mohlo být označeno místo pro dobytek i jakýsi azylový dům pro chudé²⁵⁴.

Název: **ZA PLOTKY**

Poloha: cca 7 km severozápadně od Pv (u Stařechovic)

Objekt: pole

Výklad: Název značí zřejmě bývalé oplocené panské pastviny, nebo oplocené pozemky vůbec.

Název: **ZA PŘÍKOPEM**

Poloha: cca 1 km jižně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Název odvozen od slova ‚kopati‘, nebo jde o odvozeninu od nářečního výrazu ‚příkopa‘ ve významu ‚mlýnská strouha‘, podlouhlý otvor vyhloubený v zemi²⁵⁵.

- **ZA PŘÍKOPY** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Lešan).

Název: **ZA ROMZOU**

Poloha: cca 9 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky ležící severně od koryta řeky Romzy.

Název: **ZA ROMŽÍ**

Poloha: cca 4,5 km severozápadně od Pv (u Kostelce na Hané)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky ležící jižně od řeky Romže.

²⁵⁴Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 436

²⁵⁵Viz Trávníček, Fr.: Slovník jazyka českého, Praha 1952, s. 1281

Název: **ZA SILNICÍ**

Poloha: cca 3,5 km severozápadně od Pv, cca 10 km severovýchodně od Pv (u Charvát)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky se nacházejí v okolí silnice.

Název: **ZA SLADOVNOU**

Poloha: cca 10 km severovýchodně od Pv (u Nedvězí)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nachází v blízkosti místní výroby sladu.

Název: **ZA SLÉVÁRNOU**

Poloha: cca 8 km severně od Pv (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti slévárny.

Název: **ZA STAVODEM**

Poloha: cca 9,5 km severně od Pv (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě odvozenina od slova ‚stavidlo‘ ve významu pomůcky sloužící k regulaci toku vody.

Název: **ZA STRAKOVOU MEZÍ**

Poloha: cca 4,5 km východně od Pv (u Kralic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází v blízkosti pozemku jehož název je tvořen příjmením majitele.

Název: **ZA ŠKOLOU**

Poloha: cca 5,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel za místní školou.

Název: **ZA TRŽIŠTĚM**

Poloha: cca 1,5 km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti místa určeného k obchodování.

Název **ZA ZAHRADAMI**

Poloha: cca 8 km severně od Pv (u Lutína), cca 5 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel v blízkosti zahrad, tedy oplocených (ohrazených) pozemků.

Název: **ZA ZÍDKOU**

Poloha: cca 9,5 km severozápadně od Pv (u Hluchova)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nacházel za zdí, hranicí, ohrazením pozemku.

Název: **ZA ŽEŠOVSKOU ULICÍ/ZA ŽEŠOVSKOU SILNICÍ**

Poloha: cca 0,5 km jižně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemky nacházející se v blízkosti cesty vedoucí od Pv k Žešovu.

Název: **ZADKY**

Poloha: cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: Odvozenina od slova ‚zad‘ ve smyslu ‚vzadu‘, ‚nejzazší‘ je vyjádřením polohy pozemku.

Název: **ZADNÍ BŘESTOVÝ**

Poloha: cca 5 km jižně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Břestový‘ zřejmě souvisí s nářečním označením pro jilm (břest). Podle velkého písmene ve slově Břestový by ale bylo možné uvažovat i o souvislosti s osobním jménem.

Název: **ZADNÍ SKERHOVÉ**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se zřejmě nachází na místě zaniklé vsi Shuhrov²⁵⁶.

Název: **ZADNÍ VÝMĚNY**

Poloha: cca 6 km severovýchodně od Pv (u Hrdibořic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Výměny‘ jsou zřejmě nářeční podobou výrazu ‚výměnek‘ ve smyslu ‚zaopatření ze strany dědice majetku‘. Výměnkáři měli často ke své potřebě vyhrazeno pole, louku a podobně²⁵⁷. Název může mít i souvislost s tím, že si majitel pole s někým vyměnil.

Název: **ZADNÍ ZBYTEK**

Poloha: cca 5 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Zbytek‘ zřejmě ve smyslu ‚zůstatek‘. Pozemek který zbyl při rozdělování.

Název: **ZAHRADA**

Poloha: cca 10 km východně od Pv (u Věrovan)

Objekt: pole

Výklad: ‚Zahrada‘ ve významu ‚pozemky opatřené ohradou určené k pěstování zeleniny‘²⁵⁸.

- **ZAHRADY** (pole cca 9,5 km severovýchodně od Pv u Bystročic, cca 5,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).
- **ZAHRADY U OTOŇOVIC** (pole cca 5 km jihovýchodně od Pv).
- **NAD ZAHRADAMI** (pole cca 7 km severně od Pv u Třebčína).
- **NAD ZAHRADOU** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv u Čertotyjí).

²⁵⁶Viz Skutil, J.: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. Blansko 1968, s. 117

²⁵⁷Viz Olivová-Nezbedová, L.-Knappová, M.: Pomístní jména v Čechách. Praha 1995, s. 365

²⁵⁸Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 182

Název: **ZÁCESTKY**

Poloha: cca 3 km východně od Pv (u Čechůvek) cca 10 km severovýchodně od Pv (u Dubu nad Moravou)

Objekt: pole

Výklad: Pozemky nacházející se v okolí cesty ‚za cestou‘.

Název: **ZÁHATĚ**

Poloha: cca 7,5 km jihovýchodně od Pv (u Čehovic)

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚hat‘ označuje ‚cestu přes močálovitou, nepevnou krajinu vytvořená tak, že se na zem nakladly trámy‘²⁵⁹. Jiný význam slova ‚hat‘ - most tvořený z otýpek přes mokré dno, ale přenáší se i na dno, takže se mokrým porostlinám říká také hat, hati, hačky, hatce²⁶⁰.

Název: **ZÁHUMENICE**

Poloha: cca 3km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště), cca 2 km východně od Pv (u Čechůvek)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se nacházel ‚za humny‘ (viz též Humna).

Název: **ZÁHUMENKY**

Poloha: cca 8,5 km severovýchodně od Pv (u Bolelouce), cca 1 km severovýchodně od Pv, cca 10 km severovýchodně od Pv (u Čertoryjí) cca 6 km severovýchodně od Pv, cca 6 km východně od Pv (u Hrdibořic), cca 7,5 km severně od Pv (u Třebčína)

Objekt: pole

Výklad: Výrazem ‚záhumenky‘ se označuje pozemek ‚za humny‘ – místo za stodolou²⁶¹.

- **CHARVÁTSKÉ ZÁHUMENKY** (zahrady cca 10 km severovýchodně od Pv).
- **ZÁHUMENKY OD ČERTORYJÍ** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv).

²⁵⁹Viz Machek, V.: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971, s. 162

²⁶⁰Viz Sedláček, A.: Snůška starých jmen, Praha 1920, s. 9

²⁶¹Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský, Praha 1906, s. 521

- **ZÁHUMENKY OD CHARVÁT** (pole cca 10 km severovýchodně od Pv).
- **ŠTĚTOVICKÉ ZÁHUMENKY** (pole cca 6 km severovýchodně od Pv).
- **VELKÉ ZÁHUMENÍ** (pole cca 9,5 km severozápadně od Pv u Vícova).

Název: **ZÁKOPY**

Poloha: cca 7 km východně od Pv (u Hrdibořic), cca 6 km jihovýchodně od Pv (u Čehovic), cca 4,5 km jihovýchodně od Pv (u Hrubčic)

Objekt: pole

Výklad: Výraz ‚zákopa‘ označuje příkop u silnice²⁶². Název je odvozen od slova ‚kopati‘, což odkazuje ke způsobu obdělávání pozemku.

- **ZÁKOPY A RADLICE** (pole cca 4,5 km jihovýchodně od Pv u Hrubčic).
- **VRCHNÍ ZÁKOPČÍ** (pole cca 6,5 km východně od Pv u Hrdibořic).

Název: **ZÁMČISKO**

Poloha: cca 4,5 km jihozápadně od Pv (u Určic)

Objekt: pole

Výklad: Jméno pozemku odkazuje k místu, na kterém kdysi stával ‚zámek‘ (tvrz)²⁶³.

Název: **ZÁMEZNY**

Poloha: cca 5,5 km jihozápadně od Pv (u Dětkovic)

Objekt: pole

Výklad: ‚Mez‘ ve významu jakéhosi sousedícího předělu mezi pozemky.

Název: **ZÁPOTOČÍ**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Pozemek se s největší pravděpodobností nachází ‚za potokem‘.

²⁶²Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1971, s. 523

²⁶³Viz Kopečný, František: Nářečí Určic a okolí, Praha 1975, s. 152

Název: **ZÁPOVĚDI**

Poloha: cca 7,5 km východně od Pv (u Biskupic)

Objekt: pole

Výklad: Názvem ‚zápověď‘ je označováno místo, kde bylo zakázáno (zapověděno) pást dobytek²⁶⁴.

- **NA ZÁPOVĚDI** (pole cca 3,5 km severozápadně od Pv).

Název: **ZBOROV**

Poloha: cca 8 km severovýchodně od Pv (u Bystočic)

Objekt: pole

Výklad: Název by mohl být tvořen z osobního jména příponou –ov. Nebo souvisí s výrazem ‚bor‘ (viz Borky). To by odkazovalo na určení polohy pozemku.

Název: **ZBYTKY**

Poloha: cca 9,5 km jihovýchodně od Pv (u Ivaně)

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě ve smyslu ‚zůstatek‘. Pozemek který zbyl při rozdělování.

Název: **ZLATÁ STRUŽKA**

Poloha: cca 10 km severně od Pv (u Luběnic)

Objekt: řeka

Výklad: Výraz ‚stružka‘ je zřejmě nářeční podobou výrazu ‚strouha‘ ve významu ‚vedlejší rameno řeky‘. Adjektivum ‚zlatá‘ nejspíš odkazuje ke kvalitě vody v řece (třpytí se jako zlato), nebo se v okolí nacházela slída, která svým leskem zlato připomíná.

Název: **ZLATNISKA**

Poloha: cca 7,5 km severovýchodně od Prostějova (u Lutína)

Objekt: pole

Výklad: Pozemek zřejmě získal název podle toho, že se na pozemku nacházela slída, která svým leskem připomínala zlato, nebo šlo o kvalitní, výnosný pozemek.

²⁶⁴Viz Bartoš, Fr.: Dialektický slovník moravský 3. vyd., Praha 1971, s. 528

Název: **ZLÁMANEC**

Poloha: cca 4 km severně od Pv (u Studence)

Objekt: paseka

Výklad: Na místě zřejmě býval les, který byl po svém zničení vysekán. Název má zřejmě souvislost se skutečností, že les byl v minulosti poškozen (zlámán) silným větrem či krupobitím.

Název: **ANDĚLOVA ZMOLA**

Poloha: cca 9 km severozápadně od Pv (u Čech pod Kosířem)

Objekt: přírodní rezervace na jihozápadním svahu Velkého Kosíře

Výklad: ‚Zmola‘ – moravsky strž, jáma, příkop²⁶⁵. Jméno **Andělova** je zřejmě utvořeno z osobního jména příponou –ova. Může souviset s osobním jménem majitele nebo pravděpodobněji s blízkou církevní stavbou.

- **U ZMOL** (pole cca 5,5 km severozápadně od Pv u Ohrozimi).
- **VE ZMOLÁCH** (pole cca 4,5 km severozápadně od Pv u Ohrozimi).

2.25 Ž

Název: **ŽABINY**

Poloha: cca 5 km jihovýchodně od Pv (u Bedihoště)

Objekt: louka

Výklad: Pozemky v blízkosti toku řeky Vřesůvky. Pozemky získaly jméno zřejmě kvůli častému výskytu žab žijících v okolí říčky.

Název: **ŽEDLÍKY**

Poloha: cca cca 4km jihovýchodně od Pv

Objekt: pole

Výklad: Zřejmě nářeční forma slova ‚žejdlík‘. Název také může být tvořen osobním jménem majitele.

²⁶⁵Viz Hugo, J.: Slovník nespisovné češtiny 2. vyd., Praha 2006, s. 436

Název: **ŽLEBY**

Poloha: cca 10 km jihovýchodně od Pv (u Klenovic n. H.)

Objekt: pole

Výklad: Možné formy výskytu ‚žlab‘, ‚žleb‘ (tento hláskový rozdíl byl časem setřen) ve významu ‚údolí s potokem²⁶⁶‘.

²⁶⁶Viz Trávníček, Fr.: Slovník Jazyka českého, Praha 1952, s. 1795

3. Závěr

Za použití kartografických materiálů jsem zaznamenala větší část pomístních názvů vyskytujících se v okolí cca 10 km od Prostějova. Katastrální mapa Prostějova mi sice nebyla zpřístupněna, byla mi ale nabídnuta adekvátní náhrada – portál Zeměměřičského úřadu GEOPORTAL.CUZK. S pomocí těchto elektronicky zpracovaných map jsem sestavila soupis pomístních názvů, který je hlavní náplní mé práce. Jednotlivá pomístní jména jsem doplnila o údaje přibližné vzdálenosti od Prostějova, frekvenci výskytu, popř. různé varianty hesel. U každého hesla jsem se pokusila o výklad motivace vzniku pojmenování. I s použitím onomastické, dialektologické a etymologické literatury to nebyl zdaleka lehký úkol. Pomístní jména totiž velmi úzce souvisí s mluvenou formou jazyka a odráží tak v sobě jazykové prvky dané nářeční oblasti, spolu s historickým vývojem jazyka. Prostějov a jeho blízké okolí patří k centrální nářeční hanácké oblasti. To také dokládají podoby některých pomístních jmen, které jsou v této formě zapsány i v mapě (viz Blato). Důležitá byla hlavně monoftongizace diftongů: **aj, ou** > **é, ó** resp. **’ê, ’ô** a **y (i)** > **ê** a **u** > **ô**. K těmto změnám jsem se snažila přihlížet při interpretaci motivace k pojmenování objektů. Vznik města Prostějova se datuje od roku 1390, kdy mu bylo uděleno právo na konání výročního trhu. Od té doby je Prostějov snad více než kdy předtím ovlivňován množstvím historických událostí, které měly vliv jak na město a k němu přidružené vsi, tak na jména pomístní. V průběhu let přicházejí noví obyvatelé. V 19. století a na počátku 20. století jsou to hlavně přistěhovalci německé a rakouské národnosti. Spoluúčast německého etnika na rozvoji města a okolí se samozřejmě projevila i na pomístních jménech. Názvy pozemků které vlastnili odrážejí národnost svých někdejších majitelů, viz RAKŮSKY. Také se objevují zkomolené / počeštěné německé názvy, které zůstaly zachovány až do dnešních dob (viz KUMBERKY). Identifikovat motiv k pojmenování některých pomístních názvů je téměř nemožné bez detailní znalosti historických souvislostí. Ne všechna pomístní jména byla v minulosti zaznamenána, ne všechny události vedoucí k pojmenování objektu jsou dohledatelné. Jen opravdu těžce se hledal doklad pro např. VLČÍ DOLY. Zmínka o tom, že by se v blízkosti Prostějova vyskytovali vlci jsem v dostupné literatuře neobjevila. Spis Františka Müllera, Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech ale dokládá, že v místě se nacházely pasti na vlky. Mnoho názvů přesto zřejmě zůstává jen ve formě intuitivního etymologizování – PAVLEČKOVA SKÁLA, KOZINOVO POLE atd. Už jsem tu zmínila dvoudílnou publikaci Františka Müllera z roku 1976 – Místní a pomístní jména Dražanské

vrchoviny v dějinách a pověstech. Toto dílo mi bylo velmi nápomocné při sestavování tohoto slovníku. Pomístní názvy k jednotlivým oblastem sice uvádí pouze sporadicky s etymologickým výkladem, navíc jen velmi málo jmen zapadá do mnou prozkoumávané oblasti. Přesto mě uváděné příklady alespoň v některých případech přivedly na možný přístup k vyhodnocování motivace pojmenování několika jmen. Ve fázi vyhledávání pomístních názvů z map mi byl velmi nápomocen hlavně dvoudílný soupis Jana Skutila z roku 1968, Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. V mapách vyhledaná jména jsem porovnávala s hesly ve Skutilově spisu. Ve většině případech se hesla shodovala. V některých případech se objevily v obměněné nářeční podobě, nebo s předložkou, v jiném pádě a podobně. V několika případech se lišily i údaje o výšce jednotlivých krajinných vyvýšenin, např.: BÍLÁ HORA (u Zdětína) : Skutilův spis uvádí výšku 354,2m. Naproti tomu mapa ze souboru turistických map z roku 1999, která se shoduje s údaji na geoportálu, uvádí pro tutéž vyvýšeninu výšku 341, 8m. V takových případech jsem použila novější údaj. Dílo Jana Skutila jsem samozřejmě nemohla použít jako předlohu pro celou práci. Spolu s dalšími onomastickými pracemi mi posloužilo pouze v omezené míře jako vodítko při práci s pomístními jmény v okolí Prostějova (nehledě na to, že Skutilův spis se věnuje nepoměrně větší oblasti, než moje práce). Z dialektologických publikací mi byla asi největší pomocnicí kniha Františka Kopečného z roku 1957 Nářečí Určic a okolí – Prostějovský úsek hanáckého nářečí centrálního. Právě tato publikace mi pomohla uvědomit si některé specifické hláskové změny užívané mluvčími v centrální hanácké nářeční oblasti, kam Prostějov a jeho nejbližší okolí náleží. Tyto vědomosti jsem se snažila v práci co nejvíce uplatnit. Neocenitelným mi byl také slovníček připojený k závěru knihy. Některé z výrazů zde uvedených jako rodilá mluvčí běžně užívám. Nenapadlo by mě ale uvažovat o nich v jiných – přenesených významech: U VĚTRÁKU >VĚTRÁK>VĚTRNÝ MLÝN. Z Etymologických publikací jsem asi nejvíce využila Etymologický slovník jazyka českého Václava Machka, z roku 1971. Jasně vysvětlená hesla a hlavně rejstřík, sestavený pro tento slovník Věrou Čapkovou, mimo jiné také s německými hesly. Vzhledem k tomu, že byl Prostějov hned od počátku dvých městských dějin ovlivňován německým a rakouským obyvatelstvem, (i když v žádném případě v takové míře jako např. Jeseník apod.) bylo nezbytné přihlídnout i k tomuto aspektu v motivaci ke vzniku pojmenování objektů. Některá jména vznikala na německém základě, popř. vznikla jeho zkomolením či počestěním některého německého jména (EXECÍR). Historické prameny dokládající kolonizaci moravského území nejsou právě úplné. Mnoho pomístních názvů vzniklo a ztratilo se v průběhu dějin. Buď je nahradily názvy jiné, nebo zanikl motiv ke vzniku pojmenování (potok vyschl, kaple byla zbořena...), popř. zaniklo místo

samo (pozemky byly sloučeny s družstvy). I přesto jsem se pokusila za pomoci uvedené literatury o alespoň přibližné určení motivů ke vzniku pojmenování. Prostějov i jeho okolí je tvořeno především ornou půdou. Nemohu ale říct, že by pomístní jména na tomto území byla jednotvárná. Dřívější obyvatelé se pro názvy jednotlivých polí inspirovali tvary pozemků, konzistencí půdy, osobními jmény majitelů nebo zakladatelů míst a dalšími jevy. Rozpoznávání motivů k pojmenování mi znesnadňovaly soudobé nářeční výrazy, které při pojmenovávání objektů hrály významnou roli. Při sestavování své práce jsem se inspirovala mimo jiné pokyny uvedenými v knize Úvod do toponomastiky. Podnětem k výběru tématu své bakalářské práce mi byl onomastický seminář, ve kterém jsem se poprvé setkala s onomastickými pracemi. Vědomosti nabyté v tomto semináři jsem se snažila uplatnit ve své práci spolu s kladným vztahem k rodnému městu Prostějovu.

4. Anotace bakalářské práce

Autor: **HEŽOVÁ, Petra**

Katedra: **Katedra bohemistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci**

Studijní obor: **Česká filologie**

Název práce: **Pomístní názvy v okolí Prostějova**

Název práce anglicky: **The Minor Field Names in the Neighbourhood of Prostějov**

Vedoucí práce: **BLÁHA, Ondřej, PhDr. Ph.D.**

Počet znaků: 152229

Počet titulů použité literatury: 24

Klíčová slova: anoikonyma, pomístní názvy, okres Prostějov

Abstrakt: práce je zaměřena na soupis a názvů míst, vod a dalších přírodních útvarů v okolí Prostějova (cca do 10 km). Tento materiál byl s použitím onomastické literatury vyhodnocen a uspořádán do podoby stručného slovníku. Práce je opatřena úvodem, který zhruba shrnuje historii a současný stav vývoje toponomastiky na území České republiky. V závěru jsou obsaženy osobní poznatky nabyté při vypracovávání bakalářské práce.

5. Seznam pramenů a použité literatury

Prameny:

Soubor turistických map 1 : 50 000. Haná, Prostějovsko, Konicko a Litovelsko 1. vyd., Praha 1999

Soubor turistických map 1 : 50 000. Haná – Olomoucko 1. vyd., Praha 1999

<http://geoportal.cuzk.cz/wmsportal/>

http://www.hrady.cz/wnd_show_text.php?tid=14411

http://www.lokalita-rostlin.cz/?lokalita=cubernice_prirodni_pamatka

http://prostejovsky.denik.cz/publicistika_prostejov/skalnata-cyklotrasa-nevsedni-podivana-prave-pro-va.html

Literatura:

Bartoš, František: Dialektický slovník moravský 1. vyd., Praha 1906

Bělič, Jaromír: Nástin české dialektologie 1. vyd., Praha 1972

Harvalík, Milan: Synchronní a diachronní aspekty české onymie 1. vyd., Praha 2004

Holub, Josef, Kopečný, František: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1952

Holub, Josef: Stručný etymologický slovník jazyka českého 2. vyd., Praha 1968

Hugo, J.: Slovník nespisovné češtiny 2. vyd., Praha 2006

Kopečný, František: Jména obcí a osad Prostějovského okresu 2. vyd., Prostějov 1936

Kopečný, František: Nářečí Určic a okolí (Prostějovský úsek hanáckého nářečí centrálního) 1. vyd., Praha 1975

Kott, František: Dodatky k Bartošovu dialektickému slovníku moravskému 1. vyd., Praha 1910

Machek, Václav: Etymologický slovník jazyka českého 3. vyd., Praha 1971

Marek, Pavel: Bibliografie okresu Prostějov 1. vyd., Brno 1989

Mathon, Jaroslav: Prostějov a okolí ve světle svých historických a uměleckých památek 1. vyd., Prostějov 1924

Matúšová, Jana, Olivová-Nezbedová, Libuše a kol.: Slovník pomístních jmen v Čechách I. (A), II. (B-Bau), III. (Bav-Bíd) 1. vydání, Praha 2005

Müller, František: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech. I. část Konicko a Bouzovsko 1. vyd., Provodov 1976

- Müller, František: Místní a pomístní jména Dražanské vrchoviny v dějinách a pověstech. II. část Dražansko a vyškovoško 1. vyd., Provodov 1976
- Olivová-Nezbedová, Libuše - Knappová, Miroslava: Pomístní jména v Čechách (o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest) 1. vyd., Praha 1995
- Olivová – Nezbedová, Libuše – Malenínská, Jitka: Slovník pomístních jmen v Čechách (úvodní svazek) 1. vyd., Praha 2000
- Prostějov a jeho místo v dějinách Moravy 1. vyd., Prostějov 1994
- Sedláček, August: Snůška starých jmen, jak se nazývaly v čechách řeky, potoky, hory a lesy 1. vyd., Praha 1920
- Skutil, Jan: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. A – L 1. vyd., Blansko 1968
- Skutil, Jan: Mikrotoponymie a oronymie Dražanské vrchoviny. M – Ž 1. vyd., Blansko 1968
- Šmilauer, Vladimír: Úvod do toponomastiky (nauky o vlastních jménech zeměpisných) 2. vyd., Praha 1966
- Šrámek, Rudolf: Úvod do obecné onomastiky 1. vyd., Brno 1999
- Trávníček, František: Slovník jazyka českého 4. vyd., Praha 1952